

SANT DEL DIA: Sants Pere, Afrodissi y Eutiqui, mrs.; Stes. Matilde, reyna y Florentina, vg.
Sant de demà: Les quatre Sagrades Llengües de Ntra. Sr. Jesucrist. — Quaranta hores: A la Iglesia del Sagrat Cor de Jesús, de Religiosos Adoradors. — Hores d'exposició: De les vuit del matí a les sis de la tarda. — Demà: A la mateixa Iglesia. — Cort de Maria: Ntra. Sra. dels Dolors, a St. Cugat. — Demà: Ntra. Sra. del Tránsito, o d'Agost a St. Maria del Mar. — Missa d'auy: Sra. Florentina, vg. color blanc. — La de demà: Sra. Madrona, vg. m. color vermell. — Adoració nocturna: Dissapte, dia de Torna de Sant Miquel Arcàngel.

Observatori Meteorològic de la Universitat. — Director: E. Aleobé. — 13 de març
HORES D'OBSERVACIÓ: 9 matí y 1 tarda. — Baròmetre a 0° y al nivell del mar: 770.6; 770.4. — Temperatura: Màxima, 17.8; mín., 17.7. — Pluja: 0.1. — Humiditat: 81. — Vents: 11. — Direcció del vent: E. S. O. — Velocitat del vent: 16.1. — Estat del cel: seré. — Nivell: 30.0. — Clases: C. 1. — Canals: 0.0. — Sortida del sol: 6.7. — Posta: 5.57. — Sortida de la lluna: 2.34 m. — Posta: 1.15.

Fàbrica de Joyeria, Plateria y Relojeria. — El millor assortit en Joyes, Relojes, y Objectes para Regals propis para'l dia de

EL REGULADOR

+

+

Don Modest Giralt Laporta

HA MORT

havent rebut els Sants Sagraments y la Benedicció Apostòlica

(A. C. S.)

Sa esposa M.ª Cristina Canals, fills Modest y Mercè, mare política, germans, germanes polítiques, oncles, nebots, cosins y demés parents, al participar als amics y coneguts tan sensible pèrdua, els preguen el tinguin present en llurs oracions y se servixin concórrer a la casa mortuòria, Concill de Cent, 325, demà, divendres, a les deu, pera acompanyar el cadavre a la Iglesia parroquial de Ntra. Senyora de Bethlem y d'allí a sa darrera estada, Cementiri Nou.

No's convida particularment.

J. Marsans Rof y Fills

Valors, Cupons, Giro, Cambi de Monedes, Comptes corrents, Viatges

(RAMBLA CANALETES, 2)

PEUGEOT

250

pessetes

Representants exclusius:

F. S. ABADAL Y C.^a-Aragó, 239 al 245

Futurs de cotó

A. Gabarró García, — Lauria, 33.

de Liverpool, Nova-York y Nova Orleans. — Demanda follet explicatiu y detalls.

LICOR CAMONILLA

DEL CASTELL DEL REMEY

Excelent estomacal, poderós tónico, eficaç y digestiu.

Demanda per tot arreu. Dipòsit: Cucurulla, 5. Tel. 813.

Agent per la venda: Joseph Escuder, Balleu, 95, Tel. 7947

Aigua "Estrella"

Mineral natural, alcalina gasosa, Excelent pera la taula. Dels manants de la Societat Anònima "Vichy Catalán". Superior y més econòmica que totes sos similars.

Demanda per tot arreu en ampolles y mitges ampolles

Administració: Rambla de les Flors, 18, entrassol - Barcelona.

Dr. BOADA

Mals de la pell, vides urinàries, Haigs X, extirpació radical del pel moixi

Corts, 642, de 2 a 4. Clínica: Carrer de St. Pau, 44, de 10 a 12 y 8 a 10 nit.

EL SIGLO

GRANS MAGATZEMS

Actualment EXPOSICIÓ ESPECIAL

y venda de

OBJECTES PERA REGAL

Ocasions excepcionals en figures, Centres, Miralls, Escritorians, Serveys de plata de lley pera taula, Jochs pera café, postres, cervesa, licor, tocador y lavabo, Flors, Perfumeria, Paraigües, Bastons, Articles pera fotografia, dibuix, pintura, etc.

Última novetat en Llanes, Sedes y Mantel·lines pera

SETNANA SANTA a preus de veritable ocasió.

Secció de Comestibles y Vins (Planta baixa)

Gran varietat de cistells y majòliques adornades. Extens assortit en Xampansys, Vins y Licors de les millors marques del país y extranjerers.

PREUS SUMAMENT REDUITS

Pera regals de Sant Joseph gran varietat d'articles de plata més barats que en les fàbriques. Moneders y almoniers plata de lley al pes.

Apropiu els últims dies de liquidació.

Liquidació fins a fi de mes per reforma del local, desde 30 pessetes y de senyor desde 70 pessetes.

Rellojes de senyora ab dues tapes o de lley, desde 30 pessetes y de senyor desde 70 pessetes.

Rellojes Nieta, Roskoff, en acer y níquel, a 15 pessetes, y els més barats a 3 pessetes.

VILLA DE PARIS

RAMBLA

(cantonada Hospital, núm. 1)

HIPOTECA

25.000 pessetes se desistien en primera sobre cases d'aquesta ciutat. — Don Miquel Pons, procurador, Juncueras, 15, 1.ª De 9 a 10 matí y de 6 a 8 tarda. Tractio directa.

Tusquets y C.^a S. en C. Banca

Valors y cupons. — Rambla del Centre, 8

Després de la crisi

BALANS

Conten d'un dèspota que va preguntar un dia a una dona del poble:
— Me teniu per dolent?
La dona, de primer antuvi, no gosava respondre, però, havent-li exigít el dèspota una sinceritat absoluta, va acabar confessant que sí. A la qual va replicar el dèspota:
— Aixís, deuria agrada'vos vèurem substituït per un altre.
— Tant com això, no—va fer la dona.
— No ho entenc—va insistir ell.
— És que—va concloure ella—sempre hi ha un pitjor. Y potser aquest pitjor s'escaurà a ser el que tu s'as.

Veuquí un cas que té aplicació a la tanga de crisis que ve oferint-nos el partit liberal d'ensà que ocupa'l poder. En realitat, cada crisi ve a ser com una mena de bogada, y perquè ho acaba de semblar més, a cada una's port un llessol, d'abont resulta que tota madada porta en si la esquinçada corresponent.

Però en la bogada actual son més d'un y més de dos els llessols perduts. El mateix quef del Govern n'hau' de sentir falla torseguent. Fins ara, dintre'l ministeri, ell manava a tall de mestre, car tots els ministres eren fets a la mida que ell necessitava, no havent-hi un tan sols que ostentés una significació distinta a la seva. En cambi ara té almenys dos elements que li asseguren de tati o de lluny la discórdia. Tots sabem qui es en Villanueva y tots recordem com, en les qüestions de política exterior, ha mostrat sempre un criteri distint al que ha informat l'actuació dels Gabinetes Canalejas.

En quant a l'Alba, no'n parlem. La seva adhesió incondicional a l'Alba Moret, el podrà fer servir quan a l'aquest li convengui, de palanca, pera somoure y enderrocar la situació.

Es evident, donchs, que en Canalejas, a cada nova crisi, ve de mal en pitjor. Y gracies pot donar, si s'arguanta, i que, tal com estan les coses, no pot encarregar-se ningú més de les regnes del poder.

La seva postura es cada cop més falsa y desairada, podentse afirmar, per lo que's refereix a la solució d'aquesta crisi, que no ha estat altra cosa que un triomf indirecte dels Monar y un de ben directe dels conservadors, els quals han conseguit inutilitzar els ministres que han combatut. Perque, encara que la festa sembla haverse fet per en Gasset, no ha demat d'ofertir bona conjuntura pera fer saltar a n' Gimenó. Després del debat Silió, prou cantaren victòria's diaris del trust; prou parlaren de fer un tiratge monstre dels discursos pronunciats per en Gimenó en la discussió sobre ensenyança; però en l'ànim de tots els que entenen quelcom en política, l'exministre d'Instrucció pública era home fora de combat, la caiguda del qual no podia suspendre a ningú.

Y no diguem res den Rodríguez tambe combatut a foch y sanch pels conservadors.

Per lo que's refereix a Catalunya—y això es lo més sensible—la solució de la crisi no es pas més afegida, per car ella ha donat entrada a l'Alba a dos dels polítics que més s'han distingit per la seva mala voluntat envers la nostra terra. Seguin referint-nos, naturalment, a l'Alba y en Villanueva: al primer per ser el primogenit den Moret y per conseguint l'heredu de totes les seves preocupacions; al segon per lo que l'ha distingit sempre la seva hostilitat a lo que tingues un sentit català.

Ab tot no's atrevim a pregonar-lo gaire alt aspecte dels dos nous ministres. Al cap d'avall, potser ab això ja'n tindrien prou certs elements pera cantar victòria. Perque son encara colla, per desgracia d'Espanya, els que consideren com un bé el mal de Catalunya.

Al Dia

Sobre les Corts

No ho ha dit oficialment encara—quan escriu aquesta crònica—però sembla que'l Govern ha pres la resolució de no obrir les Corts fins després de Pasqua. El mal del Govern no vol so'rol; y encara que'l senyor Canalejas es home de Parlament, home que fàcilment sab provocar una ovació de la majoria, que ve a ésser una renovació dels poders de la qüestura, una mena de vot de confiança, no vol exposar a discutir la crisi darrera per consideració als ministres sortints que podrien rebre fort, determinant una escissió de les que no resol la qüestura.

La veritat es que tant el senyor Canalejas com els senyors Montero Rios y Romanones, desde les respectives presidencies, varen deixar absolutament al descobert als senyors Gasset y Gimenó, y si això's repeta, el partit liberal s'engruarà com una magnana madura al caure del arbre. Per comte que'l senyor Canalejas posés al explicar la crisi, hauria de mortificar als ministres sortints o no podrà explicar-la. El temps tot ho suavia, com l'aigua suavia les pedres: passats uns quants dies ja li haurà hagut ocasió de fer favors que acontentin als que han sortit o als seus amics. El debat polític de passat Pasqua no tindrà importància si algún fet independent de la voluntat del senyor Canalejas no ve a donar-hi.

Per altra part, les negociacions ab Franco y el conflicte minare l'accesion al Govern una situació completament llure pera poder obrir com millor estimi si els dos afers s'agruen sin més.

Al recomençar les sessions, però, se haurà de demanar al nou Govern lo que pensa respecte del problema català. No es solament la entrada dels senyors Alba y Villanueva, homes que publiquen

ment s'han declarat contra les aspiracions catalanes, lo que farà precisa la pregunta; es que l'actort sobre presentació del projecte de Mancomunitats, la acceptació del principi, fou obra del Consell de ministres, d'un Consell de ministres ben diferent del que avuy governa; y será precis que'l senyor Canalejas digui si el d'ara pensa com l'anterior.

Les coses seves, les interioritats de la política liberal y fins les relacions entre'ls partits to'nants, poden reglamentarse ells ab ells, prescindint del país, a cau d'orella, ab regateigs y concessions; les nostres no: les nostres s'han de parlar davant de tothom, cara a cara, sense coquilles ni disdreses. No volen pas fer carretes al senyor Canalejas per retardar de quinze dies la presentació del projecte de Mancomunitats, però s'haurà d'exigir quel presentí desgru y s'haurà de posar en clar de hont poden venir els inconvenients que tal vegada li sortin al pas. En una paraula: será hora de plantejar l'abandon del partit liberal, quan el representant del Govern els homes més representatius de l'anti-catalanisme, la qüestió catalana.

Y d'aquí aleshores ja poden haverse resolt els conflictes pendents, deixant llure'l camp a Catalunya.

POL.

Obsequi a l'Orfeó Català

La Junta Directiva de la Associació Wagneriana, representada per don Ildefons Par, president; don Francisco Uriach, don Forti Vilaseca y don Joaquín Pena, va visitar al Orfeó Català, mentre estava ensajant la gran missa en si menor de J. S. Bach, que ha de cantar demà, divendres, a la nit y va manifestar al mestre Millet que l'Associació havia acordat fer constar l'admiració que sentia envers l'Orfeó Català per la notabilíssima labor artística realitzada en l'execució de la grandiosa missa en els concerts de la passada temporada de tardor.

Y li entregaren una esplèndida y sumptuosa coberta pera la Senyera.

Es una folgada, ampla y llarga cinta de seda blanca moaré ab serrells d'or, y una endressa que diu:

L'Associació Wagneriana al Orfeó Català en remembrança de la Missa de Bach, 1911.

Les lletres son escrites ab or y les inicials son artística y ricament adornades ab dibuixos en colors del millor gust gòtic català.

Després de les tres seccions s'alçaren drets y ab un unànim aplaudiment remerciaren a la Wagneriana aquella tan honorable distinció.

El mestre Millet va traduir en afectuoses paraules les mostres d'agraïment donades pels seus orfeonistes.

A excitació dels orfeonistes y per acort mural entre'ls del Orfeó y els de la Wagneriana, se convingué en que la coberta sería solemnement donada a la Senyera en el concert de l'endemà, divendres, en el qual s'hi donarà una audició integral de la monumental Missa de Bach.

Contra' Rey d'Italia

UN ATENTAT

(DE L'AGENCIA HAVAS)

La primera noticia

París, 14, 9'10 matí.
Roma.—Al dirigirse'l Rey Víctor Manuel al panteó, pera assistir a una Missa a la memoria del seu pare'l Rey Humbert, un individu li ha engegat alguns trets de revolver.

El Rey ha resultat ilès.

L'agresor ha sigut detingut.

Com ha ocorregut el fet

París, 14, 9'56 matí.
Roma.—L'atentat ha sigut comés en el moment en que'l Rey y la Reina's dirigien al panteó.

L'agresor ha tirat tres trets de revolver, ferint al major Lang, comandant de la escolta de caracors.

El Rey y la Reina han sortit ilesos.

L'agresor detingut al acte, ha sigut sotmès immediatament a un minucios interrogatori.

Detalls. — Ovacions als Reys. — L'agresor

París, 14, 10'37 matí.
Roma.—El Rey y la Reina anaven en cotxe, ab una escolta de caracors manats pel major Lang.

Al passar per la via Lata, prop del Corso Humberto, un individu ha engegat tres trets de revolver.

El major Lang, que ha sigut ferit, ha caigut de cavall, essent recullit y transportat immediatament al hospital.

Els sobirans han continuat la ruta y han assistit a la Missa en sufragi del Rey Humbert.

A la sortida del panteó han sigut ovacionats ab entusiasme per la multitud que seguia al cotxe regi aplaudint y victorejant als Reys fins a la seva entrada al Quirinal.

Moments després, el Rey, en automòvil, ha anat a visitar al major Lang, al hospital, repetintse les aclamacions al Rey a l'anada y a la tornada.

L'agresor, conduït a la comissaria, ha declarat que's diu Antoni Dalba, de 21 anys, d'ofici paleta, natural de Roma.

Lo que diu l'autor.

Més detalls.

París, 14, 1'48 tarda.
Roma.—L'autor del atentat contra'l Rey ha declarat que es anarquista individualista y que ha sigut condemnat tres vegades per robo.

La noticia a Madrid

Madrid, 14, 2 tarda.
La noticia del atentat contra'l Rey de Italia l'ha sabut el senyor Canalejas estant al Palau desparxant ab don Alfons.

Li ha donat per telèfon el ministre de la Governació.

La versió oficial es la següent:

Aquest matí's dirigia el Rey Víctor Manuel al panteó hon estàn enterrats el seu pare y avi, pera assistir a una cerimonia commemorativa y al entrar a la Iglesia un individu ha rompat la filera de soldats y acostantse al monarca li ha engegat tres trets de revolver.

El monarca ha resultat ilès.

El jefe de la escolta ha sigut ferit.

L'agresor ha sigut agafat al acte.

Aquestes son seccament les noticies que fins ara té del succe's el Govern espanyol.

Uns diuen que l'agresor es un emigrat dels turcs y altres que es anarquista.

En definitiva, res se sab.

El senyor Canalejas, desde'l Palau, ha anat a la embajada de Italia, pera donar la noticia al embaixador, que ho ignorava, y al mateix temps ferli present, en nom del Rey y del Govern, el sentiment per l'atentat, encara que felicitantse de que resultés ilès Víctor Manuel.

El Rey ha enviat tambe a la embajada italiana a ún dels seus ajudants.

EL CONFLICTE DEL CARBÓ

LA VAGA ANGLESA

La vaga a Alemanya

La vaga, foya setmanes esperada y temuda, ha esclatat. Els miners alemanys de la conca del Ruhr, deixaren el treball dimars passat. Mancava en l'assamblea de Herne que l'acordà, la representació de la majoria y l'actort fou pres, no, com se creya, per unanimitat, sino per majoria de 507 vots contra 74. L'assamblea la integraven el sindicat socialista, la Unió polonesa y la Unió Hersch-Dunker, que segons la Kolnische Zeitung, representen una massa de 100 mil homes, mentre que'l sindicat cristià son-de 45 a 50 mil.

A més, hi ha uns 200 mil obrers huns sindicats. En les deliberacions anteriors a la resolució, el sindicat catòlic se manifestà partidari de conciliació, d'esperar, quan menys, fins al primer d'abril; pera qual data s'han compromés els patrons a una revisió de les tarifes de salari en vista del preu dels carbons. Els sindicats socialistes, en vista d'aquesta resposta, s'han llessat a la vaga sola. No's tracta, com podrà semblar parlantse de socialistes, d'una campanya de solidaritat ab els vaguistes anglesos; per això n'hi havia prou ab lo que han fet els obrers carregadors d'alguns ports alemanys y holandesos del mar del Nord negantse a carregar els vaixells que anaven cap a Anglaterra. Hi ha, naturalment, una certa conexió entre'ls vaguistes anglesos y els alemanys; però es purament tècnica, es dir, els vaguistes alemanys ventien una qüestió de salaris y aprofiten, pera plantejar-la, el moment actual en que's creuen tenir de la seva part totes les ventajetes per l'alt preu que, com a conseqüència de la vaga anglesa, alcansen els carbons y per la màxima demanda que hi ha en tot Europa per idèntica raó.

Les reclamacions obreres son aquestes: augment en un 15 per 100 dels salaris; que en l'actualitat son aproximadament de 1,400 marcs a l'any; fixació d'una jornada màxima de 8 hores en circumstancies normals; de 7 hores y de 6 hores quan, per treballarse a grans profunditats o per causes accidentals de cada mina la temperatura del medi industrial passi de certs límits termomètrics. Aquestes reclamacions s'havien plantejat, en part o del tot, en altres ocasions; de manera que, la raó d'haverse plantejat el conflicte en forma violenta, es purament de procediment y radica en que les administracions se neguen a tractar ab els sindicats obrers, y diuen que volen no més entendre ab els arbiters arbiters que son una mena de comités obrers instituits per la lley. Però'l sindicat socialista nega que tals comités mereixin la confiança dels obrers després de repetits fracassos dels interessos que'ls hi toren confiat.

El sindicat catòlic, en les seves deliberacions ha comparat la situació actual ab la de l'any de 1905, quant tots els ciutadans agens a les empre-

ses estaven ab els proletaris quan els bisbes y els gremis de professions liberals feyen donatius y o ganxaven coctes, donant lloch a crear un estat moral, una atmosfera d'interessos humans y socials entorn de la vaga que determinà l'acció del Govern favorable als obrers; mentre que avuy el Govern no pot veure ab simpatia un moviment que rebu'tja's comités creats per la lley, no pot intervenir en una lluita de salaris. Però, ademés, el moment es mal escoltat, es mal que's van a causar, incalculables, la resistència de la caixa sindical, infima; el resultat probable, desastros. Per totes aquestes raons se neguen els sindicats catòlics a seguir la vaga.

Un factor que ha escapat a la consideració de la massa catòlica y que pot ser decisiu. El Govern alemany es propietari de mines de carbó, y es, ademés com a explotador dels ferrocarrils, per l'activitat de l'esquadra y de les moltes obres públiques que entreté, el primer consumidor; posarà, per lo tant, tota la seva força per la solució del conflicte.

No hi ha dubte, donchs, de que'ls patrons poden afrontar ab tranquil·litat el problema. Contra una vaga parcial pera'l manteniment de la qual disposen els Sindicats obrers d'uns 4 milions de marchs, hi ha tota la organització patronal y tota la força del Estat, desitjés de protegir el treball dels obrers que no secunden la vaga, y ademés la prima que representa l'alça dels preus actuals.

Una curiosa coincidència d'aquest moviment li haurà de servir de medi per lamentari. No guanyen per desgrany en els temps que corren; sembla que'l esprohdonisme y la fe en la violència tornen a apoderarse de tot el mod obrer. L'un dia es la democràcia anglesa, avuy la democràcia alemanya, que s'insubordinen y deixen la famosa disciplina, monente per impulsos de baix a medi, no per manament dels dirigents al poble; y ab aquesta transformació de la social democràcia, l'aliança liberal se fa impossible. Els burgesos aniran ab els burgesos y els pobres doctrinats del liberalisme s'ran absorbits, anulats pels partits de dreta, catòlics y socialistes. A la fi aquestes dues grans forces se disputaran l'imperi.

L'orgue dels liberals, la "Frankfurter Zeitung", la tracta de salvar el perill donant la raó, en principi, als obrers en vaga; però, si la vaga arriba a afectar a la vida econòmica de tota Alemanya, difícilment podrà convencer als nuchos de la raó dels proletaris.

Per acabar, heusquí l'ordre del dia de l'Assamblea socialista y la del Simulcat catòlic, segons el text que'n dona la "Gaceta de Colonia".

Diuem els socialistes que, d'Assamblea creu unanimitat que aquestes reivindicacions son aprovades tambe pels dirigents catòlics després del reís que s'ha experimentat de la banda dels proletaris, y únicament per la vaga que la lley autoriza poder ser nicanades. Fins quan alguns propietaris se mostren sin benivolents, devien els llurs empleats,

Table with 2 columns: Item and Price. Includes various goods like flour, oil, and other market items.

Table with 2 columns: Item and Price. Includes various goods like flour, oil, and other market items.

Table with 2 columns: Item and Price. Includes various goods like flour, oil, and other market items.

Table with 2 columns: Item and Price. Includes various goods like flour, oil, and other market items.

Table with 2 columns: Item and Price. Includes various goods like flour, oil, and other market items.

Table with 2 columns: Item and Price. Includes various goods like flour, oil, and other market items.

Table with 2 columns: Item and Price. Includes various goods like flour, oil, and other market items.

Table with 2 columns: Item and Price. Includes various goods like flour, oil, and other market items.

Table with 2 columns: Item and Price. Includes various goods like flour, oil, and other market items.

Table with 2 columns: Item and Price. Includes various goods like flour, oil, and other market items.

Table with 2 columns: Item and Price. Includes various goods like flour, oil, and other market items.

Table with 2 columns: Item and Price. Includes various goods like flour, oil, and other market items.

Table with 2 columns: Item and Price. Includes various goods like flour, oil, and other market items.

Table with 2 columns: Item and Price. Includes various goods like flour, oil, and other market items.

Table with 2 columns: Item and Price. Includes various goods like flour, oil, and other market items.

Table with 2 columns: Item and Price. Includes various goods like flour, oil, and other market items.

Table with 2 columns: Item and Price. Includes various goods like flour, oil, and other market items.

Table with 2 columns: Item and Price. Includes various goods like flour, oil, and other market items.

Table with 2 columns: Item and Price. Includes various goods like flour, oil, and other market items.

Table with 2 columns: Item and Price. Includes various goods like flour, oil, and other market items.

Table with 2 columns: Item and Price. Includes various goods like flour, oil, and other market items.

Table with 2 columns: Item and Price. Includes various goods like flour, oil, and other market items.

ALCANS

L'interior a Madrid, després de l'atrocitat, a l'interior, al carrer, 85, 35.

Aquí, a un quart de sis, l'interior fa 85, 33, les Orenses 23,30; i després corrons després.

R.

Informació estrangera

(DE L'AGENCIA HAVAS)

Als Dardanel

Constantinopla. — El governador dels Dardanel acaba de notificar als consells de les potències una decisió segons la qual a partir d'avui està prohibit als barcos, de vapor o de vela, circular pel Estret dels Dardanel, més enllà de la passadissa que comença a un punt de la costa europea denominat Hovousen i que està format per uns aiguamolls.

La deixa de don Alfons

París, 13, 9'45 nit.

Toutefois — Com se recordava, M. Lapedone Montauban, de Luchon, va fer una deixa de dos milions al Rey d'Espanya i la germana del finat va fer oposició al nomenament del executor testamentari.

Enterrament

París, 13, 11 nt.

Portsmouth. — Avui ha tingut lloch la inhumació, ab honoris militars, de les 13 víctimes del submarí «A-3».

MÉS TELEGRAMES Y TELEFONES DE "LA VEU DE CATALUNYA"

(PER TELEFON)

Un concurs

Madrid, 13, 5'15 tarda.

Al concurs per a llogar un edifici on instal·lar la Direcció de Duanes, instal·lada actualment en el pis segon de la Academia de Belles Arts, s'han presentat tres proposicions, oferint, la primera, un hotel al carrer de la Princesa, per 37,000 pessetes anyals; la segona, un altre al Palau de la Equitativa, hont estava'l Casino de Madrid, en 65,000 pessetes, i la tercera, un al carrer del Turch, davant de l'Academia de Jurisprudencia, propietat del duc de Andria, en 45,000 pessetes.

El Consell d'Estat

Aquesta tarda ha visitat al senyor Maura el president del Consell d'Estat, don Pius Cullón.

Don Jaime

El «Correo Español» publica un telegrama de Tunis dient que don Jaime embarcà a Tunis en el vapor «Carthago» cap a Europa, i que's troba en imminente estat de salut.

Armes inutilitzades

Orense. — A presència del governador interí, del quefe de la guardia civil, del armat de carabiners i del secretari del Govern civil, han sigut aruy inutilitzats 50 fusells i 3,000 capales que estaven dipositats a la iglesia de San Francisco desde'l mes d'octubre d'últim.

Sinistre marítim

Coruña. — El vapor «Astorga» ha embegut al «San Juan», carregat de farina, obrint una via d'aigua i tirant-lo a fons.

La «Gaceta»

Madrid, 14, 10 matí.

La «Gaceta» publica: Decrets de Gracia i Justicia ja comunicats.

Reglament orgànic de la Direcció general de lo Contencios del cos d'advocats del Estat.

Insurreccions provisionals a les quals, i a les disposicions que més endavant puguin dictarse, s'ajustaran per la pràctica i execució de la llei de reclutament de la tropa del exercit, tots els que hagin d'aplicar-la.

Aprorant el plan d'obres i distribució del crèdit del capítol 22, article segon, concepte primer del presupost d'obligacions de Foment ab desit al Servey Central hidroalich.

Hi ha consignacions per la divisió del Ebre i la del Tago i Orense, assignant-se vares candidatures a algua-molls.

De Bilbao

Al barri de Serrano se va promoure una batalla entre vares individus d'una mateixa familia, resultant ferits Joseph Gonzalez i Esteve Aralme.

El primer, que professava idees catòliques, volia que son pare, Manuel Gonzalez, que's troba greument malalt, fos traslladat al hospital civil.

L'Aralme, que es socialista i s'oposava, alegant que veia malalt expressió son desitg de morir fora de la religió i que fos enterrat civilment.

Intervengueren els guardies municipals, els quals van portar als ferits a la casa de socors.

All's va presentar el governador civil i un parent del malalt, portant un assalt de la religió.

El governador civil ha disposat que un delegat se visiti al malalt i li preguntu qual es la seva voluntat.

En les provincies no passa cap novetat.

La vaga de Sevilla i alguns altres de poca importancia se consideren conjurades.

De Anglaterra no son pors les noticies de la vaga.

En vista d'això, el senyor Canalejas s'ha decidit a acompanyar al Rey a Alacant.

Ab la estada del quefe del Govern a Governació, ha coincidit la dels senyors Barroso, Navarro Reverter, Alba i Villanueva.

Aquests dos venien de despatxar ab el Rey.

Una vegada allí els cinch consellers han celebrat un «Consejo».

El «Consejo»

Madrid, 14, 4'15 tarda.

En el «Consejo» s'han adoptat algunes mides relacionades ab la exportació de la taronja i s'ha convingut esperar la tornada del senyor Canalejas per fixar la data de la reobertura de les Corts.

Ha quedat acordat el nomenament del senyor Perez Oliva per subsecretari de Hisenda i el director general de Comerç a favor d'un antic diputat el nom del qual s'han reservat els ministres. El Decret de nomenament del senyor Perez Oliva se firmà aquesta tarda.

Aquest matí se n'ha firmat un designant conseller d'Estat al ex-ministre conservador senyor Figuerola.

També s'ha convingut en el «Consejo» que signi el senyor Arías de Miranda el ministre que vagi a Chidre en representació del Govern, i que el senyor Alba ha pregat quel' d'Instrucció pública en els que's proposa fer una tasca gran.

Visites. — Laboriositat

El senyor Canalejas ha visitat als ministres sortints senyors Gasset i Gimeno.

Respecte als nous ministres ha dit que venen molt treballadors, i per demostrarho ha afegit quel' ministre que més tard comença a treballar, ho fa a les nout del matí.

Disposicions

El jutge ha disposat quel' arquitecte senyors Sala y Mercader fassin un munió reconeixement dels passos dels carrers de Tallers i Ponent que va habitar la segrestadora.

En el primer, segons declaració de la Bayo, hi ha un pou misteriós, i en el segon, que ab el que darrerament ocupava la Enriqueta, creu que encara hi ha quelcom per descobrir.

Conferencies

Avuy el jutge especial senyor de Prat, ha conferenciat novament ab el senyor president de l'Audiencia i ab el fiscal per tractar dels curs del sumari.

Els pantalons del Roselló

S'ha confirmat quel' pantalons que portava en Vicens Roselló, quan va ésser detingut, eren uns pantalons que la Enriqueta Martí tenia a casa seva.

De manera que sembla quel' autor del robó son definitivament Roselló i en Guibermu.

L'estat de l'Enriqueta

Segueix millorant la Enriqueta Martí. Aquest matí l'han visitat els metges forenses senyors Saborada y Ortiz, i n'han tret la impressió de que aviat se trobaria restablerta.

Ho han comunicat totseguit al senyor de Prat.

També ha visitat al jutge especial el director de la presó senyor Nieves per enterar-lo del curs de la malaltia.

Coneguts de l'Enriqueta

Entre els papers trobats en el domicili de la segrestadora s'hi varen trobar sis cartes de visita corresponents a altres tants metges d'aquesta ciutat.

Aquest matí han declarat aquesta mitja dotzena de doctors. La explicació que donen de la troballa es la de que son tarjes de propaganda que reparteixen ab abundancia i sense fixarse en les mans que van a parar. De manera que del mateix modo que s'han trobat en el domicili de la Enriqueta, s'haurien pogut trobar en llocs pitjors, per més que no sabem si aquests existeixen.

El pis den Pujaló

S'ha comentat molt el fet de que en Joan Pujaló hagués dit que l'adessa del seu domicili era carrer de Ponent, i que, això va dir i repetí vares vegades davant dels periodistes i davant del jutjat.

Y ara resulta quel' domicili den Pujaló, si bé es veritat que era en el carrer de Ponent, no era en el 49, sinó en el 46.

No que a primera vista sembla que no tingui importancia, ne té molta. En Pujaló es un pobre home i va pensar que aixis fora més facil que's lliurés d'un registre. Perque sembla que en el seu pis hi tenia quelcom bastant comprometedor.

En Pujaló era «curander»

El marit de la Enriqueta Martí sembla que també era «curander».

Aquest matí l'amo del pis que habitava en Joan Pujaló s'ha presentat al jutge per fer entrega d'un plec de llibres que va deixar el pintor radical.

Tots son de remeys. N'hi ha dedicats exclusivament a malalties secretes. Altres son composts per aphechs de fórmules, sobre alguna de les quals tal vegada tindrà quelcom que dir el jutge especial.

El jutjat

Aquest matí s'ha constituït a les nou i s'ha retirat prop de les dues, dedicant per complet aquestes cinch hores a rebre declaracions.

Abans de retirarse del Palau de Justicia el senyor de Prat ha rebut als periodistes manifestants que encara que l'hauran mat ab l'arribada de nos els hi era impossible facilitarlos cap noticia, perque, segons la llei, el sumari es secret.

L'Amelia Bayo

Aquest matí ha tornat a declarar davant del jutjat especial, l'Amelia Bayo. D'aquesta xicoteta ja n'varem parlat abt.

Ara solament cal afegir que la visita de avuy es motivada perque vol pendre part en la causa que se segueix contra la Enriqueta per haverla corrompuda i per haverli robat uns vestits.

Esperant el jutjat

A primeres hores de la tarda han comparegut al Palau de Justicia citats per prestar declaració davant del jutge especial, els següents senyors i senyores: Joseph Mir y Miró, regidor lerrouista.

Ha dit que no recordava a la Enriqueta Martí, encara que ho trobava estrany, tractant-se d'una parroquiana del «Estat Concre», establiment que ell freqüentava força.

Manuel Sanamaria, ex-regidor lerrouista. També ha manifestat que no coneixia a ningú de la familia Pujaló-Martí.

Magdalena Doménech, mestressa d'una casa de prostitució de Villafraja del Penadés. Es d'edat avançada. Vint anys enrera estava establerta al carrer de Sant Ramon, de Barcelona, i a la mateixa casa abont vivia la segrestadora.

En 1903 a trobar a la Enriqueta i varen entrar noves amistats, cambiantse algunes visites. Una filla de la Magdalena, que's deya Pepita, va freqüentar la casa del carrer de Ponent. Aquesta Pepita fa pocs dies que ha marxat a América.

Sol Rogé, ex-regidor lerrouista. Coneix a la Enriqueta per haverli donat una de pa. També protesta an en Pau Martí, pare de la segrestadora, i a n'en Vicens Roselló, el que's troba detingut per suposada complicació en el robó del pis de la segrestadora.

Ademés sde les persones anomenades, pels corredors del jutjat hi havien dits noves de vida alegre que acompanyaven a la Magdalena. Un mirat que's feya com de procurador i els periodistes que fan informació en aquell centre.

No cal dir que la presència dels penhoms del partit radical en un produït certa estranyesa. A lo que's han dit i que's faixen anotar, deuen afegir uns paurals del senyor Mir y Miró, que ha dit que sonament s'ocupava

La causa dels misteris

A les cinch de la tarda han arribat al Palau de Justicia el jutge senyor de Prat, el secretari senyor Aracil, l'oficial criminalista senyor Martí, l'inspector de policia senyor Sanchez. Portaven un petit paquet que ha cridat la atenció dels presents.

No hem pogut averiguar quina era la diligència que havien practicat. Sembla, per lo que hem pogut deduir de algunes converses, que arribaven de la presó i que havien rebut indagatoria d'alguns dels processos.

Declaracions

Constituït el jutjat ha entrat a prestar declaració el senyor Mir y Miró.

Mitja hora més tard, hora que'n retirem del jutjat per anar a la redacció, següia declarant.

L'estat de l'Enriqueta

A l'hora que tanquem aquesta edició, la segrestadora segueix en igual estat. Sembla, per les noves reculides, que ha desaparegut l'estat de gravetat.

Aquest mitgdia, una dona que anava a un tranvia de les Corts en direcció a la Maternitat, ha sentit els dolors de part y ha donat a llum un nen.

Mare y fill han sigut aruy en bon estat al Hospital Clínic i allí han quedat de moment.

A quarts de tres de la tarda a uns obrers que treballaven a la coberta del teatre del Triomf, se'ls ha encós una llum de quitrà, determinant un incendi que ha sigut sofocat pel personal de la casa ab la mànegua allí permanent.

Hi han acudit bombers de varts punts.

Al alcalde li han regalat dits truites de gran tamany, procedents del estany de Banyoles hont hi van ser llençades en estat d'alevins provinents del laboratori icteogénic de Barcelona.

Ha sigut una demostració de lo bé que s'hi crida'l peix allí.

Un vigilant y un sereno de cam Tuns tornaren a la via pública, però de la volta de social Centenari, ab dos homes que duyen sacs a coll, y com no'ls fessin gens de goig, els donaren l'alto, interpretantlos altres al revés y arrencant a córrer volta endins.

El sereno va aviar dos trets en l'aire, y al senturlos, un municipal se'di per l'altra sortida de la volta, agafant a un dels fugitius, que es un saltador de professional, conegut pel «Baturro».

Van ser trobats a més els dos sacs, que contenien vint gallines entre vives y mortes.

Mes tard, el guardavies del pas a nivell ha recullit una altra gallina que's passava tranquilament per la via, y l'ha portada al quarteret.

La reforma dels Códiche

Madrid, 14, 5'15 tarda.

El senyor Canalejas ha rectificat una noticia que ahir se donà. No es la ley d'enjudiciament criminal la que's reforma sinó la d'enjudiciament civil.

La reforma del Códiche de Justicia Militar se presentará a les Corts així que aquestes reanuin les sessions.

Lo que diu en Villanueva

El ministre de Foment ha declarat que sa atenció recaurà tot seguit en l'assumppte de les carreteres y si estima insuficients els 7.000 kilòmetres anirà a la comissió parlamentaria en demanda de que s'amplifin fins a 10.000 o deu mil, indispensables, rentat sempre en compte la elasticitat dels crèdits arbitraris o per arbitrar.

En camins vehinals y ferrocarrils secundaris substará y executarà tots els subjectes a n'aquests tramits.

No vol parlar de plans per a pervindre, perque tot hi ha que supeditar al presupost que deixin fer els compromisos internacionals.

La seva actuació en la política internacional se limitarà a escoltar lo que's digui en els Consells de ministres pels encarregats d'ella sense recatar la seva opinió personal, es a dir, que farà lo mateix que fassin els seus companys ab els plans de Foment que ell sotmetrà al examen y aprovació del Consell de ministres.

En resum — ha dit — la meua principal y quasi única preocupació, fora d'allò que afecta al bon govern del país s'encauinarà a liquidar tot lo que estigui en tramitació en aquesta casa depurant les imperfeccions que vagin sorgint y a confeccionar un presupost que a ser possible no mermi un centíim a la expansió natural de les obres públiques y no'm vengui forçat a imposar les ineluctables y prudents reduccions de personal que'm consenti el mantenir aquell natural y patriòtic desenoñolli.

Distribució d'un crèdit

En la distribució del crèdit del capítol 22, article segon, concepte primer del presupost d'obligacions del ministeri de Foment corresponent a obres noves a que hem fet referència en la «Gaceta» d'avuy, corresponen:

A la divisió del Ebre. — Estany de la Penya, 600 mil pessetes; El de la Cova Foradada, 100 mil; id. de Santa Maria de Belús, 45 mil; id. de Pena, 15 mil; id. de Monever, 60 mil; endegament del Segre, 50 mil; id. del Ebre a Gallur, 60 mil; id. de Noguera-Pallaresa, 100 mil; estany del Graier, 20,140; indemnizacions, 15,000.

Divisió del Pinet Oriental. — Estany de Riudecanyes, 200 mil; id. de Foix, 70 mil; indemnizacions, 500.

Els liberals y el «trust»

«El Universo» diu que en la persona del senyor Navarro Reverter hi ha que considerar tres aspectes: la política menuda, les relacions de la Iglesia ab l'Estat y el rumbo polítich fonamental de la situació.

Afirma quel' senyor Navarro Reverter es ministre del trust, el qual, ab la crisi, ha sortit del Govern ab una força y ha entrat ab un'altra.

Ultima hora

EDICION DEL VESPRE: 2.ª TIRATGE

La causa dels misteris

El jutjat

A les cinch de la tarda han arribat al Palau de Justicia el jutge senyor de Prat, el secretari senyor Aracil, l'oficial criminalista senyor Martí, l'inspector de policia senyor Sanchez. Portaven un petit paquet que ha cridat la atenció dels presents.

No hem pogut averiguar quina era la diligència que havien practicat. Sembla, per lo que hem pogut deduir de algunes converses, que arribaven de la presó i que havien rebut indagatoria d'alguns dels processos.

Declaracions

Constituït el jutjat ha entrat a prestar declaració el senyor Mir y Miró.

Mitja hora més tard, hora que'n retirem del jutjat per anar a la redacció, següia declarant.

L'estat de l'Enriqueta

A l'hora que tanquem aquesta edició, la segrestadora segueix en igual estat. Sembla, per les noves reculides, que ha desaparegut l'estat de gravetat.

Aquest mitgdia, una dona que anava a un tranvia de les Corts en direcció a la Maternitat, ha sentit els dolors de part y ha donat a llum un nen.

Mare y fill han sigut aruy en bon estat al Hospital Clínic i allí han quedat de moment.

A quarts de tres de la tarda a uns obrers que treballaven a la coberta del teatre del Triomf, se'ls ha encós una llum de quitrà, determinant un incendi que ha sigut sofocat pel personal de la casa ab la mànegua allí permanent.

Hi han acudit bombers de varts punts.

Al alcalde li han regalat dits truites de gran tamany, procedents del estany de Banyoles hont hi van ser llençades en estat d'alevins provinents del laboratori icteogénic de Barcelona.

Ha sigut una demostració de lo bé que s'hi crida'l peix allí.

Un vigilant y un sereno de cam Tuns tornaren a la via pública, però de la volta de social Centenari, ab dos homes que duyen sacs a coll, y com no'ls fessin gens de goig, els donaren l'alto, interpretantlos altres al revés y arrencant a córrer volta endins.

El sereno va aviar dos trets en l'aire, y al senturlos, un municipal se'di per l'altra sortida de la volta, agafant a un dels fugitius, que es un saltador de professional, conegut pel «Baturro».

Van ser trobats a més els dos sacs, que contenien vint gallines entre vives y mortes.

Mes tard, el guardavies del pas a nivell ha recullit una altra gallina que's passava tranquilament per la via, y l'ha portada al quarteret.

La reforma dels Códiche

Madrid, 14, 5'15 tarda.

El senyor Canalejas ha rectificat una noticia que ahir se donà. No es la ley d'enjudiciament criminal la que's reforma sinó la d'enjudiciament civil.

La reforma del Códiche de Justicia Militar se presentará a les Corts així que aquestes reanuin les sessions.

Lo que diu en Villanueva

El ministre de Foment ha declarat que sa atenció recaurà tot seguit en l'assumppte de les carreteres y si estima insuficients els 7.000 kilòmetres anirà a la comissió parlamentaria en demanda de que s'amplifin fins a 10.000 o deu mil, indispensables, rentat sempre en compte la elasticitat dels crèdits arbitraris o per arbitrar.

En camins vehinals y ferrocarrils secundaris substará y executarà tots els subjectes a n'aquests tramits.

No vol parlar de plans per a pervindre, perque tot hi ha que supeditar al presupost que deixin fer els compromisos internacionals.

La seva actuació en la política internacional se limitarà a escoltar lo que's digui en els Consells de ministres pels encarregats d'ella sense recatar la seva opinió personal, es a dir, que farà lo mateix que fassin els seus companys ab els plans de Foment que ell sotmetrà al examen y aprovació del Consell de ministres.

En resum — ha dit — la meua principal y quasi única preocupació, fora d'allò que afecta al bon govern del país s'encauinarà a liquidar tot lo que estigui en tramitació en aquesta casa depurant les imperfeccions que vagin sorgint y a confeccionar un presupost que a ser possible no mermi un centíim a la expansió natural de les obres públiques y no'm vengui forçat a imposar les ineluctables y prudents reduccions de personal que'm consenti el mantenir aquell natural y patriòtic desenoñolli.

En resum — ha dit — la meua principal y quasi única preocupació, fora d'allò que afecta al bon govern del país s'encauinarà a liquidar tot lo que estigui en tramitació en aquesta casa depurant les imperfeccions que vagin sorgint y a confeccionar un presupost que a ser possible no mermi un centíim a la expansió natural de les obres públiques y no'm vengui forçat a imposar les ineluctables y prudents reduccions de personal que'm consenti el mantenir aquell natural y patriòtic desenoñolli.

En resum — ha dit — la meua principal y quasi única preocupació, fora d'allò que afecta al bon govern del país s'encauinarà a liquidar tot lo que estigui en tramitació en aquesta casa depurant les imperfeccions que vagin sorgint y a confeccionar un presupost que a ser possible no mermi un centíim a la expansió natural de les obres públiques y no'm vengui forçat a imposar les ineluctables y prudents reduccions de personal que'm consenti el mantenir aquell natural y patriòtic desenoñolli.

En resum — ha dit — la meua principal y quasi única preocupació, fora d'allò que afecta al bon govern del

NOTICIES DE BARCELONA

El dia ha aparegut ab el cel desembrat de núvols per complet, brillant el sol esplendídament durant tota la jornada, i disfrutant d'una temperatura sumament agradable.

Ha mort en la nostra ciutat el virtuós sacerdot reverent Josep Mir benedictí de Sant Pere de les Puelles.

Se crida l'atenció dels artífexs que la «Piperazina Dr. Grau» és recepta dels mites per combatre l'asma, la tosse, la grip, la bronquitis, la sinusitis, la rinitis, la malaltia de pedra, neuralgies, etc.

Els moços d'Esquadrà de Mollet han detingut a un home de Montornès, per haver robat una partida de llimones taronjines i pèsols d'una finca d'Alella.

Els de Sant Feliu de Codines han capturat a dos germans de Bigues per haverlos ocupat un pi de 30 arbres robat d'un bosch.

—FRONTO COMTAL.—Avuy Isidoro i Arnedillo contra Josep i Navarrete.

El número de febrer de la «Revista de Educació» se llegeix que un no se n'adona: aquesta és una de les impressions generals que'n trau el lector. La revista és grollera i sucintíssima, i el de fer-ne simpatia pels problemes de la veritable educació fins al lector més desentès.

«El mestre ideal» és un article ple de serenitat, de Mr. J. G. Fitch. «La educació moral a Espanya» de don E. Sanz Escartín, conté encoratjadores notes optimistes. «Educatius escolars», és un valuos estudi de don Bonaventura Comill, acompanyat de nombrosos gravats. En «Mètodes per a la capacitat intel·lectual dels noys», don M. de Montoliu se fa eco d'algunes qüestions discutides al primer Congrés alemany per l'educació i informació de la joventut. «La república juvenil» de Mr. Georges és una extensa i amena informació d'un interessant experiment d'educació popular als Estats Units; la firma don Salvador Massip de la Havana. La «senyora Maria C. Troner» exposa als nombrosos dades concretes de l'«Funcionament d'una biblioteca popular per a la dona». «L'lic sobre els peixos», de don Eladi Homs, és l'acabament d'aquest treball d'estudi de la naturalesa. «Pestalozzi» és la continuació de la notable biografia del famós educador suís, per Mr. Robert A. Quick. En «El estudi elemental del magisteri» s'expressa el desig de que aquest estudi sigui més intens que extensiu; firma'l treball don Gabriel M. Vergam.

«La conversa i el curs pedagògic a Catalunya», per don Felip Solé i Oliver, és l'acabament d'aquest curs de treball. Altres articles són «Les escoles del Ave-Maria» «Associació Amics de Europa», «Utilitat dels boschs» i «De ahoit provee l'excessiva amplitud dels programes». Van adreçats les seccions de «Varies» «Notes editorials» i «Revista de llibres» totes elles molt serioses i interessants. No falten tampoc els acortats folletins.

La «Revista de Educació», que està encara en el segon any de la seva vida, se va extenent de mica en mica i té fervorosos entusiastes. És una obra que porta a cap ab força intel·ligència i bona fe, i per això i perquè honra a Catalunya, nosaltres la recomanem als nostres amics.

—VINA mares Clariana. Dipòsit a Barcelona: Riba, Catalunya, 93. Telef. 7.720

«L'Associació de la Dependència Mercantil», Arxh, 3, principal, invita als seus socis a la conferència que'l senyor Barceló dedica, en aquesta ocasió, desenvolupant els temes: «El dependent. Treball intensiu. La dona. La societat» perill dissipat, dia 16 del corrent, a dos quarts de deu del vespre.

—Una cuina exquísida, un panorama espléndid, selecció d'atraccions i la millor societat de Barcelona, tal és el atractiu que l'Hotel de La Rabassada ofereix als distingits turistes que actualment visiten la nostra ciutat.

Don Ramón Coll i Rodés va donar el dilluns a la nit a l'Acadèmia de Jurisprudència i Legislació l'anunciada conferència sobre successions testamentàries, ab assistència de molts senyors acadèmics.

Després d'un exordi en que analitza les disposicions del dret romà dret visigòtic i dret canònic com a base de la legislació catalana, analitza les disposicions de les Constitucions de Catalunya que tracten de la matèria i la costum seguida constantment que ha donat per resultat la conservació dels patrimonis i la llibertat de testar, principi encarnat en el dret català que se segueixen avuy els més moderns codicis.

Estudia les lleis romanes que exigien la institució de heret per la validesa dels testaments i el mode com aquest principi se modificà i a continuació detalla els requisits que deuen concórrer en el testador en els seus successors i en el objecte o matèria de les successions.

La última part de la conferència la va dedicar l'orador, que fou molt aplaudit, a tractar de les substitucions, que estudia detalladament en totes les seves espècies.

—Qual és el millor aliment per als nens? La CREMA MONTSENV, extracte pur de llet.

La secció de Geologia i Geografia Física del Centre Excursionista de Catalunya realitza oportunament l'anunciada excursió a Moncada. Estudia les piràmides de basament dels jaciments que s'anaven a visitar, explora la cova «Na Guillem» i ab la paciència que suposa donada la duresa de les roques, pogué recollir bells talls d'«encrinus», diferents «brachiopods» i «clymenies» i nombroses impressions de «monograptus colonus» que pertanyen al jaciment silurà i «leptaena corrugata», «orthis», «strophomena», «lingula», etc., que pertanyen al devonià.

Per lo tant, una excursió tan profitosa, que's socis que hi assistiren determinaren ab més dalt que may continuar repetidament aquestes excursions a fi de difondre més i més aquesta ciència i per a que no's quedí truncada la obra de Mossen Font, boi conseguint així coadjuvar a les grans tasques que tant profit per realitza el Centre Excursionista de Catalunya.

—Tot comerciant ha de adoptar els begalls de Cauché flexibles, patentats de la Manufactura de Begalls-Gravats-Rotul, Numeradors, Fetradors, etc. Suc. Bossi, Plasa Real, 14. —Sucursal: Rambla del Centre, 31.—Telefon, 2402.

La secció d'Excursions del Centre Pla de Bages el propi dillenge efectuarà una excursió a Montalegre, visitant el Monestir i la Cofrèria.

Sortida de la ciutat de França, a les set del matí tornant a dos quarts de dues de la tarda.

Jochs thir i café Pla Imperial. Regala últimes novel·les. Riba, Flor, 30.

Dillenge passat la secció de fotografia del Centre Excursionista de Catalunya efectua una interessant excursió a Corbera del Llobregat, Sant Pons, Pont del Lladoner i Cervelló.

En la primera de dites poblacions foren amablement rebuts pel senyor rector, qui's mostra tot lo més interessant que conté la parroquia, poguent admirar les joies, algunes d'elles bastant notables i una antiga imatge de fusta de Santa Magdalena. De l'iglesia romana de Sant Pons s'ha trobat una porció de disques, principalment de la Mare de Deu que s'hi venera, la qual és de fusta esculpida i pintada i sembla obra del segle XII.

Aribats al pont gran del Lladoner desde allí dirigiren a Cervelló hont l'amable senyor rector, soci delegat del Centre, rebé'ls excursionistes i els acompanyà a l'antiga iglesia, obra també romana, si bé bastant desfigurada, tenint als seus voltants varis sepulcres antics, probablement celtes. Desde la iglesia i escalant aquelles escarpades roques s'enfilaren cap a l'antic castell del qual no'n queden més que alguns restes, encara que donen bastanta idea de la configuració i distribució del mateix.

Desde Cervelló tornaren a Barcelona per Molins de Rey, havent resultat una excursió sumament profitosa per quant se feren una porció d'interessants fotografies.

—Lavabos, Waters, Banyeres. Models nous. —Preus reduïts. Jaume Sauret, 7, Pelayo, 7.

La Unió Gremial ens demana la publicació d'aquestes ratlles:

La Unió Gremial prega a tots els industrials afectats per la Lley del descaus dominical se servixin assistir a la reunió que tindrà lloch en el domicili de la mateixa demà, divendres, dia 15 del corrent, a dos quarts de cinch de la tarda, en que la Junta Directiva del descaus comptarà de les gestions practicades fins al present, per la resolució del veritable conflicte que crea dit descaus en la forma que's veu interpretant i lo que procedeix realitzar per obtenir definitivament de nostres justes i raonables aspiracions.

—En quants casos se necessita un tònic reconstituint poderós, hi ha que fes del Dinamogen de Carlos, que sempre triomfa de la debilitat i anèmia.

La Unió Gremial ha telegrafiat al ministre d'Hisenda recomanant una favorable solució a la petició sobre la contribució dels pobles agregats a Barcelona, que l'antecessor ministre havia promès resoldre conforme les aspiracions dels gremis.

—Vauxelles. J. Llorens. R. Flor, 30. Club Montanyenc.—Demà, divendres, a dos quarts de deu de la vella, en Baltasar Serradell continuà la conferència tractant del «Terrony carboní».

El Comité de Defensa Social ha acordat subvencionar la festa religiosa de Santa Madrona, comptant de la ciutat que demà, divendres, se celebrà en el temple del Poble Sec.

El dillenge passat tingué lloch la tercera de les conferències que venen desenvolupant al Centre Social de Beneficència de Begllem, sobre'l tema: «Influència del cristianisme en la família», desenvolupat pel Rn. don Narcís Viarassa.

De bon gust resultaren els quadres plàstics «La sagrada família» i «El gronxador», obra de mossen J. Verdader, i música de don P. Solé, presents en escena per noys del cateisme de dit Centre, que junt ab la interpretació d'algunes composicions musicals dels noys Antoni i Joan Torrents, varen cloure l'agradable sessió.

Al passeig de Colón, un tranvia de la línia de Sans agafà a Teresa Gibert Pastor, de 76 anys, habitant Lladó, 15, primer, seccionant rasi per complet la cama dreta.

La lesió és gravíssima. Va ser curada de primera intenció al proper dispensari i portada després al Hospital de la Santa Creu.

En la casa Rectoral de la parroquia de Sant Francesc de Paula d'aquesta ciutat tingué lloch ab gran concurrencia una reunió de les principals senyores de la parroquia per constituir la secció del Reber de la Beneficència Parroquial.

LA VEU DE CATALUNYA

designant-se a donya Casilda de Salas, viuda de Salas, per preparar la concepció de les preces de roba; robera, donya Dolores de Salas y Brugar, viudera, donya Teresa Oller Vilà; secretaria, donya Rita Araújo y Llenas, i vicesecretaria donya Carme Palos y Salgot.

Per un error involuntari ha deixat de posarse a les Filles de Maria de la Concepció, entre la Junta organitzadora que publica la Allocució dirigida a les Filles de Maria de Catalunya, ab motiu de la erecció de la quarta estació del «Via-Crucis» a la montanya de Montserrat.

—AIXAROP DE HIPOFOSITS CLIMENT (viuda o dida) excel·lent reconstituint indicat el seu és en la Anèmia, Inapetència y Debilitat general.

La Junta Directiva de la Cambra de Comerç, enterada de la iniciativa, acceptada ja per importants cases armadores i consignataries d'aquesta plaça, que's proposa augmentar els ingressos destinats al sosteniment del Asil Naval mitjançant el pago, ab caràcter voluntari, d'una peseta per cada barco que entri en aquesta port y de dues pesetes quan se tracti de trasatlàntics, acordà aplaudir dita iniciativa, considerant que per medi d'ella ab infim sacrifici, podràn els que la secundin, lograr un objectiu altament lloable.

Per iniciativa de la Societat Espanyola d'Historia Natural (Secció de Barcelona) donarà una conferència pública el doctor Baltasar Serradell (president del Club Montanyenc) a la Sala Doctoral de l'Universitat, el dia 16 del corrent, a dos quarts de deu de la nit, sobre «Erosions produïdes per l'aigua».

A la Majordomia del Foment del Treball Nacional se faciliten exemplars dels Aranzels de Duanes aprovats d'últimament.

La Societat Astronòmica d'Espanya y América ens comunica que, segons telegrama remès pel professor Kobold, de Kiel, el senyor Enebo, del Observatori de Dombås (Noruega), acaba de descobrir l'aparició d'una estrella nova o temporal de quarta magnitud, prop de la estrella «Eta» de la constel·lació de Gemis.

El Centre de Sant Antoni de Pàdua obrirà les escoles nocturnes gratuïtes per a obrers, el 18 del present, podentse inscriure desde'l dia 15, de set a vuit del vespre, quants desitjin assistir-hi.

Granollers.—Va morir dies passats la distingida senyora donya Maria Camarasa y Viñamata, esposa del bisnat don Antoni d'Argila y Matas, vocal de la Comissió Organitzadora dels Sometents.

L'enferm y funerals de tan apreciable senyora constituïren grans manifestacions de dol, just tribut a la memòria de la virtuosa finada y de consideració a la família d'Argila, a la qual acompanyem en son condol, pregant a Deu per l'ànima de la difunta.

—Persones previsores, fa temps que venen planyentse de lo descuidat que està el ram d'higiene en aquesta via de Granollers.

Entre altres causes d'alarma, cal senyalar l'existència d'unes aigües de mina de les quals se serveix bona part de la població, quans aigües es evident y per tothom reconegut, que no ofereixen les degudes condicions de salubritat. El governador civil s'adorm d'una manera inexcusable en resoldre l'assumpte que hi ha pendent respecte a tals aigües. Si's desenvolupà una epidèmia, el senyor Portela no salvarà pas la vida dels veïns que avuy estan greument amenaçats.

—Santa Coloma de Farnés (La Selva).—Programa de les fires que se celebraran en dita població els dies 18 y 19 del present mes. El dia 18 hi haurà solemnitat religiosa en honor del

Beat Salvador d'Horta, fill de Santa Coloma, y seguiran les funcions artístiques y recreatives que son de rubrica en festes majors. Però enguany, a més de la fira, hi haurà un concurs de bestiar que tenim molt gust en inserir per extens, per donarhi la major publicitat possible.

Dia 19.—Gran concurs de bestiar, conegut amb el nom de «Concurs de bestiar», on s'ofereixen els següents premis: Un de 80 pesetes ofert pels industrials al millor cavall enter, de més de tres anys y menys de set.—Un de 70 pesetes ofert pels mateixos industrials, a la millor parella de bou, que no siguin de més de vuit anys y reunixin més bones condicions per al treball.—Un de 50 pesetes ofert pels diputats provincials del districte, fills d'aquesta ciutat, al més nombros lot de bestiar porquí, cavall, boví o de llana, que a judici del jurat ne sia mercedor.—Un de 40 pesetes ofert pels senyors regidors, a la millor parella de vaques de cria.—Un de 40 pesetes ofert pel senyor alcalde, a la millor euga de cria.—Un de 30 pesetes ofert pel «Sindicat Agrícola», al millor poltre de peu rodó que compti més de 18 mesos y menys de anys y mitg.—Un de 30 pesetes ofert per la societat «Ateneu Popular», al millor vedell o parella de vedells que, per rahó de l'edat reunixin millors condicions.—Un de 25 pesetes ofert per la societat «Artística Farnense», a la truja que porti més garrins y siguin de millors condicions.—Un de 25 pesetes ofert per la societat «Círcol Columbense», als millors galls de lleuor.—Un de 20 pesetes ofert pels industrials al comerciant que compti més aviram.—Un de 10 pesetes ofert també pels industrials, a qui porti més aviram a vendre.

Interessa visitar nostres grans magatzems, hont se troben exposats milers d'objectes propis per regala de Sant Joseph. Espléndida col·lecció de bosses y almotors de gran fantasia, de tots preus.

Bernadès y Mir Plasa Royal, n.º 15

VICHY-ETAT Demans Sal Vichy-Etat, per begudes y Comprimits Vichy-Etat, en sos envases d'origen. Refús tota imitació.

Teatres CASTELLA

ROMA.—Demà divendres, s'hi celebrà el benefici del notable actor Felip Vaz, representant el poema dramàtic en quatre actes y en vers, original de Sen Benetí traduït per Ricart J. Catarineu, «La cena de las burlas».

La vetllada acabarà ab el monòdich de S. y J. Alvarez Quintero titulat «La Morriotes».

Agricultura

El pròxim dillenge, per la Catedral agrícola ambulante Pere Grau, dels Estudis Universitaris Catalans, se donaran dades llicons a Moltesura.

Se desenvoluparan els dos següents temes: «Conreu del oliver y demés practiques per la millora de la producció d'olis» y «Conreu de la vinya y de les practiques per la millora de la producció vinícola».

Explicaran aquestes dades llicons don Francisco Novellas y don Rafel Mir y Deis, respectivament.

DE FORA

—Santa Coloma de Farnés (La Selva).—Programa de les fires que se celebraran en dita població els dies 18 y 19 del present mes. El dia 18 hi haurà solemnitat religiosa en honor del

Beat Salvador d'Horta, fill de Santa Coloma, y seguiran les funcions artístiques y recreatives que son de rubrica en festes majors. Però enguany, a més de la fira, hi haurà un concurs de bestiar que tenim molt gust en inserir per extens, per donarhi la major publicitat possible.

Dia 19.—Gran concurs de bestiar, conegut amb el nom de «Concurs de bestiar», on s'ofereixen els següents premis: Un de 80 pesetes ofert pels industrials al millor cavall enter, de més de tres anys y menys de set.—Un de 70 pesetes ofert pels mateixos industrials, a la millor parella de bou, que no siguin de més de vuit anys y reunixin més bones condicions per al treball.—Un de 50 pesetes ofert pels diputats provincials del districte, fills d'aquesta ciutat, al més nombros lot de bestiar porquí, cavall, boví o de llana, que a judici del jurat ne sia mercedor.—Un de 40 pesetes ofert pels senyors regidors, a la millor parella de vaques de cria.—Un de 40 pesetes ofert pel senyor alcalde, a la millor euga de cria.—Un de 30 pesetes ofert pel «Sindicat Agrícola», al millor poltre de peu rodó que compti més de 18 mesos y menys de anys y mitg.—Un de 30 pesetes ofert per la societat «Ateneu Popular», al millor vedell o parella de vedells que, per rahó de l'edat reunixin millors condicions.—Un de 25 pesetes ofert per la societat «Artística Farnense», a la truja que porti més garrins y siguin de millors condicions.—Un de 25 pesetes ofert per la societat «Círcol Columbense», als millors galls de lleuor.—Un de 20 pesetes ofert pels industrials al comerciant que compti més aviram.—Un de 10 pesetes ofert també pels industrials, a qui porti més aviram a vendre.

Interessa visitar nostres grans magatzems, hont se troben exposats milers d'objectes propis per regala de Sant Joseph. Espléndida col·lecció de bosses y almotors de gran fantasia, de tots preus.

Bernadès y Mir Plasa Royal, n.º 15

VICHY-ETAT Demans Sal Vichy-Etat, per begudes y Comprimits Vichy-Etat, en sos envases d'origen. Refús tota imitació.

Teatres CASTELLA

ROMA.—Demà divendres, s'hi celebrà el benefici del notable actor Felip Vaz, representant el poema dramàtic en quatre actes y en vers, original de Sen Benetí traduït per Ricart J. Catarineu, «La cena de las burlas».

La vetllada acabarà ab el monòdich de S. y J. Alvarez Quintero titulat «La Morriotes».

Agricultura

El pròxim dillenge, per la Catedral agrícola ambulante Pere Grau, dels Estudis Universitaris Catalans, se donaran dades llicons a Moltesura.

Se desenvoluparan els dos següents temes: «Conreu del oliver y demés practiques per la millora de la producció d'olis» y «Conreu de la vinya y de les practiques per la millora de la producció vinícola».

Explicaran aquestes dades llicons don Francisco Novellas y don Rafel Mir y Deis, respectivament.

DE FORA

—Santa Coloma de Farnés (La Selva).—Programa de les fires que se celebraran en dita població els dies 18 y 19 del present mes. El dia 18 hi haurà solemnitat religiosa en honor del

Beat Salvador d'Horta, fill de Santa Coloma, y seguiran les funcions artístiques y recreatives que son de rubrica en festes majors. Però enguany, a més de la fira, hi haurà un concurs de bestiar que tenim molt gust en inserir per extens, per donarhi la major publicitat possible.

Dia 19.—Gran concurs de bestiar, conegut amb el nom de «Concurs de bestiar», on s'ofereixen els següents premis: Un de 80 pesetes ofert pels industrials al millor cavall enter, de més de tres anys y menys de set.—Un de 70 pesetes ofert pels mateixos industrials, a la millor parella de bou, que no siguin de més de vuit anys y reunixin més bones condicions per al treball.—Un de 50 pesetes ofert pels diputats provincials del districte, fills d'aquesta ciutat, al més nombros lot de bestiar porquí, cavall, boví o de llana, que a judici del jurat ne sia mercedor.—Un de 40 pesetes ofert pels senyors regidors, a la millor parella de vaques de cria.—Un de 40 pesetes ofert pel senyor alcalde, a la millor euga de cria.—Un de 30 pesetes ofert pel «Sindicat Agrícola», al millor poltre de peu rodó que compti més de 18 mesos y menys de anys y mitg.—Un de 30 pesetes ofert per la societat «Ateneu Popular», al millor vedell o parella de vedells que, per rahó de l'edat reunixin millors condicions.—Un de 25 pesetes ofert per la societat «Artística Farnense», a la truja que porti més garrins y siguin de millors condicions.—Un de 25 pesetes ofert per la societat «Círcol Columbense», als millors galls de lleuor.—Un de 20 pesetes ofert pels industrials al comerciant que compti més aviram.—Un de 10 pesetes ofert també pels industrials, a qui porti més aviram a vendre.

Interessa visitar nostres grans magatzems, hont se troben exposats milers d'objectes propis per regala de Sant Joseph. Espléndida col·lecció de bosses y almotors de gran fantasia, de tots preus.

Bernadès y Mir Plasa Royal, n.º 15

VICHY-ETAT Demans Sal Vichy-Etat, per begudes y Comprimits Vichy-Etat, en sos envases d'origen. Refús tota imitació.

Teatres CASTELLA

ROMA.—Demà divendres, s'hi celebrà el benefici del notable actor Felip Vaz, representant el poema dramàtic en quatre actes y en vers, original de Sen Benetí traduït per Ricart J. Catarineu, «La cena de las burlas».

La vetllada acabarà ab el monòdich de S. y J. Alvarez Quintero titulat «La Morriotes».

Agricultura

El pròxim dillenge, per la Catedral agrícola ambulante Pere Grau, dels Estudis Universitaris Catalans, se donaran dades llicons a Moltesura.

Se desenvoluparan els dos següents temes: «Conreu del oliver y demés practiques per la millora de la producció d'olis» y «Conreu de la vinya y de les practiques per la millora de la producció vinícola».

Explicaran aquestes dades llicons don Francisco Novellas y don Rafel Mir y Deis, respectivament.

DE FORA

—Santa Coloma de Farnés (La Selva).—Programa de les fires que se celebraran en dita població els dies 18 y 19 del present mes. El dia 18 hi haurà solemnitat religiosa en honor del

Beat Salvador d'Horta, fill de Santa Coloma, y seguiran les funcions artístiques y recreatives que son de rubrica en festes majors. Però enguany, a més de la fira, hi haurà un concurs de bestiar que tenim molt gust en inserir per extens, per donarhi la major publicitat possible.

Dia 19.—Gran concurs de bestiar, conegut amb el nom de «Concurs de bestiar», on s'ofereixen els següents premis: Un de 80 pesetes ofert pels industrials al millor cavall enter, de més de tres anys y menys de set.—Un de 70 pesetes ofert pels mateixos industrials, a la millor parella de bou, que no siguin de més de vuit anys y reunixin més bones condicions per al treball.—Un de 50 pesetes ofert pels diputats provincials del districte, fills d'aquesta ciutat, al més nombros lot de bestiar porquí, cavall, boví o de llana, que a judici del jurat ne sia mercedor.—Un de 40 pesetes ofert pels senyors regidors, a la millor parella de vaques de cria.—Un de 40 pesetes ofert pel senyor alcalde, a la millor euga de cria.—Un de 30 pesetes ofert pel «Sindicat Agrícola», al millor poltre de peu rodó que compti més de 18 mesos y menys de anys y mitg.—Un de 30 pesetes ofert per la societat «Ateneu Popular», al millor vedell o parella de vedells que, per rahó de l'edat reunixin millors condicions.—Un de 25 pesetes ofert per la societat «Artística Farnense», a la truja que porti més garrins y siguin de millors condicions.—Un de 25 pesetes ofert per la societat «Círcol Columbense», als millors galls de lleuor.—Un de 20 pesetes ofert pels industrials al comerciant que compti més aviram.—Un de 10 pesetes ofert també pels industrials, a qui porti més aviram a vendre.

Interessa visitar nostres grans magatzems, hont se troben exposats milers d'objectes propis per regala de Sant Joseph. Espléndida col·lecció de bosses y almotors de gran fantasia, de tots preus.

Bernadès y Mir Plasa Royal, n.º 15

VICHY-ETAT Demans Sal Vichy-Etat, per begudes y Comprimits Vichy-Etat, en sos envases d'origen. Refús tota imitació.

Teatres CASTELLA

ROMA.—Demà divendres, s'hi celebrà el benefici del notable actor Felip Vaz, representant el poema dramàtic en quatre actes y en vers, original de Sen Benetí traduït per Ricart J. Catarineu, «La cena de las burlas».

La vetllada acabarà ab el monòdich de S. y J. Alvarez Quintero titulat «La Morriotes».

Agricultura

El pròxim dillenge, per la Catedral agrícola ambulante Pere Grau, dels Estudis Universitaris Catalans, se donaran dades llicons a Moltesura.

Se desenvoluparan els dos següents temes: «Conreu del oliver y demés practiques per la millora de la producció d'olis» y «Conreu de la vinya y de les practiques per la millora de la producció vinícola».

Explicaran aquestes dades llicons don Francisco Novellas y don Rafel Mir y Deis, respectivament.

DE FORA

—Santa Coloma de Farnés (La Selva).—Programa de les fires que se celebraran en dita població els dies 18 y 19 del present mes. El dia 18 hi haurà solemnitat religiosa en honor del

Beat Salvador d'Horta, fill de Santa Coloma, y seguiran les funcions artístiques y recreatives que son de rubrica en festes majors. Però enguany, a més de la fira, hi haurà un concurs de bestiar que tenim molt gust en inserir per extens, per donarhi la major publicitat possible.

Dia 19.—Gran concurs de bestiar, conegut amb el nom de «Concurs de bestiar», on s'ofereixen els següents premis: Un de 80 pesetes ofert pels industrials al millor cavall enter, de més de tres anys y menys de set.—Un de 70 pesetes ofert pels mateixos industrials, a la millor parella de bou, que no siguin de més de vuit anys y reunixin més bones condicions per al treball.—Un de 50 pesetes ofert pels diputats provincials del districte, fills d'aquesta ciutat, al més nombros lot de bestiar porquí, cavall, boví o de llana, que a judici del jurat ne sia mercedor.—Un de 40 pesetes ofert pels senyors regidors, a la millor parella de vaques de cria.—Un de 40 pesetes ofert pel senyor alcalde, a la millor euga de cria.—Un de 30 pesetes ofert pel «Sindicat Agrícola», al millor poltre de peu rodó que compti més de 18 mesos y menys de anys y mitg.—Un de 30 pesetes ofert per la societat «Ateneu Popular», al millor vedell o parella de vedells que, per rahó de l'edat reunixin millors condicions.—Un de 25 pesetes ofert per la societat «Artística Farnense», a la truja que porti més garrins y siguin de millors condicions.—Un de 25 pesetes ofert per la societat «Círcol Columbense», als millors galls de lleuor.—Un de 20 pesetes ofert pels industrials al comerciant que compti més aviram.—Un de 10 pesetes ofert també pels industrials, a qui porti més aviram a vendre.

Interessa visitar nostres grans magatzems, hont se troben exposats milers d'objectes propis per regala de Sant Joseph. Espléndida col·lecció de bosses y almotors de gran fantasia, de tots preus.

Bernadès y Mir Plasa Royal, n.º 15

VICHY-ETAT Demans Sal Vichy-Etat, per begudes y Comprimits Vichy-Etat, en sos envases d'origen. Refús tota imitació.

Teatres CASTELLA

ROMA.—Demà divendres, s'hi celebrà el benefici del notable actor Felip Vaz, representant el poema dramàtic en quatre actes y en vers, original de Sen Benetí traduït per Ricart J. Catarineu, «La cena de las burlas».

La vetllada acabarà ab el monòdich de S. y J. Alvarez Quintero titulat «La Morriotes».

Agricultura

El pròxim dillenge, per la Catedral agrícola ambulante Pere Grau, dels Estudis Universitaris Catalans, se donaran dades llicons a Moltesura.

Se desenvoluparan els dos següents temes: «Conreu del oliver y demés practiques per la millora de la producció d'olis» y «Conreu de la vinya y de les practiques per la millora de la producció vinícola».

Pàgina Artística de LA VEU

Excavacions y troballes.-Art antich y modern.-Pedagogia artistica.-Museus y Coleccions.-Art nacional y extranger.-Curiositats barcelonines.-Ressenya de conferencies.-Exposicions locals y forasteres.-Llibres y Escoles. Noticies de concursos y de tot lo que pugui interessar als artistes y als industrials d'art

117

Decoració estucada de la façana anterior de la casa del senyor Company. (Puig y Cadafalch, arquitectes.)

Les Imatges y la Cultura

Para en Ramón Rucabado.

En el darrer número de la revista «Cataluña», el notable publicista y estimat amic nostre en Ramón Rucabado, hi publica un interessant article sobre les imatges y la cultura.

En Rucabado ens fa l'honor de dedicarnos aquest article, a títol de mèrits immerecscuts y, al seu veure, guanyats en la nostra modesta tasca setmanal, y ab tal dedicatòria ve a posar-nos a tret de ploma, certament, un tema que més d'un cop hem apuntat, de passada, en solts de «Crònica» d'aquesta PAGINA.

Mes, en veritat, aquest problema de la cultura per les imatges, si en algun moment social ha sigut complicat, es en el present, y es per això que fa temps que el nostre moviment artistic s'alimenta en la doctrina de l'Art per l'Art, que tina en absolut la feina dels artistes en ella mateixa sense donar-li la gloria de cap ulterior eficacia.

La mostra pura, definidora d'aquest instant, la podrem trobar en les exquisides planes de la novel·la revista «Picasso». Si preguntem als seus valuosos artistes confectionadors quin ideal emparnen y respondran que tot el fonament y tota l'anima de la seva revista està en publicar «bells dibuixos».

Amarga, certament, que els artistes nostres se considerin elements exteriors a la organització de la societat. Amarga aquesta falta de comprensió de que les formes totes les formes de bellesa arriben d'un motiu anterior al fet artistic; y que d'aquest motiu es d'allí bonh ha de treure'l seu aliment la seva rahó de vida, la gracia y la bellesa. Fundades sobre arbitraris y capriciosos impulsos les formes neixen mortes de sentit intern y les línies que les delimiten tot lo més vaguen elegantment demunt del paper sense més fi que de anar voltant com podria ferho una dona lleugera y elegant ramba amunt y ramba avall sense més objecte que descurar les corbes elegants de sa decambulació demunt l'entremig del passeig.

Aquest limit de desinterès que taca el grup dels nostres artistes purs promou la delimitació de tots els altres. Som fills d'una època d'art transcendental, y hem desestimat la vida usual en conseqüència l'embelliment de lo usual.

Y aquest principi el sentim pesar en notes les faes de la nostra vida en la Casa, en el Temple, a la Plaça; aneu mirant y resseguint una per una les escasses mostres d'art externes a la pintura y l'escultura y ens trobarem en que efectivament un poble que compta ab un exercit d'innombrables artistes apenes ne té dos que siguin capaços de dibuixar un bell fanal per la via pública un moble sense pecats d'exornació per un interior.

Y això, tal com se sent a la Plaça y al Temple y a la Casa, se sent en les imatges populars. Llevat d'alguns pocs casos, la no intervenció dels ar-

drats que s'hi representa, però que s'hi contemplat ab tota serietat, y sense que a ningú se li acudi desitjar més expressió y més bellesa.

Aquesta disgregació dels valors, aquesta desarmonia de les categories, ens porta a acceptar els fets, en si desligats de la vida. Sembla que's tracti de coses exteriors al nostre viure, y per això les tractem ab indiferència. El cartell anuncador, que aquí havia tingut un instant de bella florida, ha caigut novament a la més baixa degradació perquè també'l comerciant considera que lo que ell anuncia es lo més important del món, com s'ho creu l'artista, y l'empresari, y l'editor.

Mes es ben cert: l'Art es el que té més culpes en aquesta disgregació. L'apartant ell de les causes socials, fugir de lo usual y abandonarlo a la vulgaritat, ha sigut el seu pecat més gros; pecat que té el seu fonament en els tractats transcendents de l'estètica vuitcentista, llibres plens de categories definides, hont se circumscriuen les esferes de l'activitat espiritual ab una precisió crua y penosa, hont se va cantant desde «Lo bello ideal» a «lo bonito», desde la «Belleza pura» al «Arte aplicado» a la «industria» hont vé a prohibirse al esperit superior, dedicarse a feines de la vida corrent, com si el secret del benestar de la vida, com si la lley fonamental de la perfecció humana, no tingués el seu lloch en la perfecció de lo quotidià.

Y al dir això, no volem pas dir que es dever de l'Art embellir la pornografia y l'escena del crim y el melodrama sanchant; però si que entenem que deu acudir a beure en los fonts dels alegres acontexaments populars, donant al poble, no pas les imatges nascudes de uns inútils ansies d'elegancia, sino fil·les directes d'una causa, d'aquell fet humà o natural que deu precedir a tot fet artistic.

Casa del senyor Company a la Gran Via Diagonal, obra de Puig y Cadafalch.

Cal predicar això, amich Rucabado; y vos millor que jo podreu ferho ab el vostre talent ab el vostre esperit atent com l'agulla d'una brúixula, a tots els moviments de la col·lectivitat. Vos coneixeu això que hi ha en el fons dels fets col·lectius y podreu desbroçar-ne les seves conseqüències.

Per això us esperem en aquestes columnes de la nostra «Pàgina»; però continuat la tasca tan ben començada per vos sobre aquest punt que considero d'altíssim interès per la nostra vida.

Joan FOLCH Y TORRES.

DESDE PARIS IGNASI ZULOAGA

El públic de Barcelona ha tingut el privilegi, entre les demés d'Espanya, de conèixer l'obra del pintor Ignasi Zuloaga.

En diferents exposicions, y últimament y d'una manera completa en la V. Internacional d'Art pogué comprendre y admirar el talent d'aquest gran artista. A més, les notes biogràfiques publicades per don Miquel Utrillo en la malaguanyada revista «Formas», foren un magnífic comentari a la seva esplendent personalitat.

D'aquell temps ensà, sols hem pogut seguir la labor de don Ignasi Zuloaga a través les revistes extrangeres que se surfen de l'acostumada mansueta, gracies al crit fort y poderós que resulten les reproduccions de les seves teles.

Avuy, degut a l'amabilitat de don Ignasi, podem avançar al lector noticia dels seus darrers treballs.

Son en sa totalitat retrats y paisatges, y especialment aquests darrers ens mostren un nou aspecte del seu temperament.

Pintats en terres d'Espanya tenen la bellesa y grandiositat d'aquests escenaris magnífics que son la Catedral de Segovia; els suburbis d'aquesta ciutat, les abadies perdudes en els erms de Castilla. Tota l'austeritat d'aquest país ha sigut bellament comentada per qui sab arrencar tots els secrets y trasportarlos a la tela. Aquests paisatges, fruit d'una visió singular, tenen quelcom de tràgic. Les línies severes, concises, que subratllen les nuvolades en els cels tormentosos, les construccions, n'accentuen el caràcter fins a la exageració y ens diuen ab força extraordinaria tota la bellesa que'l poder d'aquest gran pintor hi sab veure.

Don Ignasi Zuloaga té encara la joventesa y la febra de treball necessaries per la continuació del seu gloriós camí. Decidit a figurar en el Saló després de quatre anys d'abstenir-se, el seu segur triomf personal ho serà també per la pintura espanyola que per avuy té en la personalitat del pintor Ignasi Zuloaga el més decidit campió.

BERON.

Pel Monastir de Sant Joan de les Abadeses

Hem rebut de la Junta constituïda a Barcelona per la restauració del Monastir de Sant Joan de les Abadeses unes fulles de propaganda que contenen boy donant idea de l'actual situació del cenobi, unes vistes fotogràfiques, avalorades per lo que d'aquest projecte han dit ja els senyors bisbes de Barcelona y Vich. Contenen ademés l'allocució que publicà la junta d'aquesta capital, y un interessant estudi de nostre estimat amic don Joseph Puig y Cadafalch, que ab gust publiquem a continuació.

Ens diu l'esmentada junta que queda oberta la subscripció, encapçalada, segons varem dir pel senyor bisbe de Vich ab 15.000 pessetes, y pel de Barcelona ab 500. La continuen avuy el canonge penitencier d'aquesta Catedral ab 500, y'l fabricant don J. Esposa ab 5.000. Les persones que vulguin contribuirhi moltes preguem a nostres bons amichs pera que ho fassin, poden enviar les quantitats al esmentat senyor canonge, doctor don Joan Ballester, o al tresorer de la Junta, don Agustí Manaut, en la casa de banca dels senyors Taberner Carles-Tolrà y Manaut (passatge del Comerç).

Hem agraït ara l'allocució de la Junta de Barcelona y les interessants noticies sobre'l Monastir y sa restauració que dona en dita fulla el senyor Puig y Cadafalch.

Alocució

La carta del senyor bisbe de Vich, publicada no fa molts dies en la premsa barcelonina, ens relleva d'enumerar les bel·leses d'un Monastir que es per excel·lència palat de la Divinitat, en quant hostatja unes formes incorruptes consagrades en 1251, que es, junt ab els

Decoració estucada de la façana posterior a la casa del senyor Company. (Puig y Cadafalch, arquitectes.)

Avuy, mercès a la vila de Sant Joan de les Abadeses, que demostra una cultura extraordinària per haver sapigut conservar un monument y per voler ara retornarlo a sa bellesa primera, avuy tenim tots, els religiosos, els patriotes y els amants de l'art, ocasió d'unir-nos y a la una procurar aquesta restauració que simbolisa, en consorci admirable y sublimada per l'Art, la Religió y la Patria, les capitals columnes en que deuen apoyar-se els pobles si volen assolir llur benestar.

Ja no es per la vila de Sant Joan que s'ha fet digna de que se l'atenegi; ja no es sols pel senyor Bisbe de Vich, l'autoritatíssima veu del qual fins dels descreguts es respectada, es per nostres mateixos, per nostre present, per l'art, la patria y la religió, que hem de contribuir tots a la restauració del Monastir de Sant Joan de les Abadeses.

President, molt il·lustre doctor don Joan Ballester, canonge penitencier d'aquesta Catedral Basílica; vis-president, don Eusebi Bertrán y Serra, diputat pel districte a que pertany Sant Joan; tresorer, don Agustí Manaut; depositaris, els senyors Taberner, Carles-Tolrà y Manaut; secretari don Joan Alandí; vis-secretari don Joan Danés Vernedas, vocal de la comissió executiva; vocals, reverent P. Lluís Falguera, Sch. P., don Frederich Rahola, don Rómul Bosch y Alsina, don Manuel Farguell, don Narcís Verdader y Callís, don Lluís Argemí, don Joaquim Cabot, don Marc Lla Goll, don Joan Llimona, don Antoni Masip, don Hermenegild Puig y Sals, don Joseph O. Canals, don J. Esposa y don Joseph de Sitjar.

Tots els firmants rebran les quantitats que per aital objecte s'els hi entreguen, les quals seràn dipositades a la casa de banca dels senyors Taberner, Carles-Tolrà y Manaut.

El Monestir de Sant Joan

Se necessitarien moltes planes per dir clarament lo que pretench condensar en pagues ratlles sobre'l valor arqueològic de l'antiga iglesia romana de Sant Joan de les Abadeses.

Ha arribat fins a nosaltres no la primitiva iglesia dedicada per Wifred en 874 sino l'obra que en l'any 1150 era solemnement dedicada. Tots sos caràcters pertanyen al art de la dotava centuria que a Catalunya representa la restauració del ofici de picapedrer y la nova instauració de l'art de l'escultura, art quasi oblidats després dels últims reflexes de la decadencia romana. El seu plan no s'entén a primera vista. En Lampérez ben conegut arquitecte català, li sembla veurehi una obra personal més aviat que'l fruit d'influencies d'escola determinada. Y es que en aqueix interessant monument hi ha com la superposició de dos pensaments, millor dit, de dos mètodes o de dues escoles, com un monumental palimpsest que, en pedra, dos pobles, dues èpoques, han escrit en diferenta escriptura. El plan primitiu, imaginariament restaurat, que's reproduïx en aquesta plana, era un plan francès. Les terres de França del centre y del oest, estan plenes d'iglesies ab semblant complicació d'absts. Les ordres yls monastirs del altre costat del Pirineu que havien regit l'antich cenobi de la reconquesta catalana, havien deixat rastre en la obra. Un terratremol, probablement, enruïnà la complicada giròla, yls que la restauraren eren gent del país y ab els mètodes ca-

J. PUIG Y CADAFALCH

Notes sobre art

La decoració en les cases

No sé ab quin dret els pintors de parets s'anomenen a si mateixos «pintors decoradors» ni tampoch per que's d'«decoració» a la abominable pintura de papers pintats ab que's cubreixen sales y murs. Cert que a Pompeya, per ser la vanitat va exigir dels pintors imitació de marbres de colors, en les cases en que no podien tenir de dibuix. Però, entre nosaltres, el mateix sentiment, ens ha portat a majors desprecies. Perque la invenció del paper pintat, y pintat com s'usa, es a dir, aquests ramejats detestables y monotons; els adorns de guix, els celatges dels sostres, y tota mena de edoradilles y mostres bigarrades, escampades per corredors y sales, es el pitjor casuch de podria imaginar-se pels ulls, y que imita y patrem estona. Sembla que s'oblidat una virtut ben catalana, que la senzillesa quasi austera que tant posa, y la tradició de la qual ja s'ha perduda completament.

Mes al voler parlar de la decoració de les cases ún s'adona de que aquest mal vé de més amunt, vuy dir de la quiete o mestre d'obres. Aquest pot de manifest, moltes vegades, el més gros desconeciment de lo més elemental de seu art, faltant a cada punt a la llaça y sempre a la sobrietat y al gust. Se pert sempre pel cantó de falsa originalitat y potser, també, per voler afegir massa la vanitat y el «bourgeois» del propietari. Y es que tot hom pot ésser geni, creador, inventor de noves formes y de maneres noves de construir. Y fins en aquest segons ha dit Xenius, el geni es el constructor d'una tradició. Ab més encara ho ha de ser el que no arrenca amunt, y de no seguir una tradi-

«Retrat de nena». Obra del pintor vilanoví César Cabanyes, ara exposada a Can Parés, en l'exposició que la Lliteraria y Artística de Catalunya ha fet de les obres dels seus socis, destinada a l'Exposició de Madrid.

«Nuvolada». Quadre d'Erich Galtwey, destinat a l'Exposició de Madrid. suara exposat a Can Peres en l'Exposició de la Lliteraria y Artística.

PRIMERA MEDALLA: BARCELONA 1907

Gran premi

Londres, 1907

Gran premi

Madrid, 1907

Gran premi

Saragossa, 1908

Gran premi

Venecia, 1908

Gran premi

Venecia, 1908

Gran premi

París, 1903

Membre del Jurat

(Fora concurs)

París, 1909

GRANS TALLERS DE FOTOGRAFAT

C. Murtra

Hospital, 49, principal - BARCELONA

Objectes d'Art :: Ceràmiques
:: Galeries d'Exposició ::
Corts, 615. - Teléfon 1848LA PINACOTECA
MARCHS Y GRAVATS
Carrer Corts, núm. 644Compra y venda
d'AntiguitatsANDREU MASSOT
LLIBRETERIA, 16ANTIGUITATS
COMPRA VENDA
J. DALMAU
18-Portaferriosa-18
BARCELONA

Galeria d'Art Contemporani

GRAN SALÓ PARÉS

Exposició Permanent

BELLES ARTS

Renovació d'obres setmanalment

Bronzes - Porcel·lana y objectes artístics

Casa fundada en 1840

Carrer de Petritxol, 3 y 5

BARCELONA

F. REIG Y FILL
MOBLESTallers:
CARRER UNIVERSITAT, 21
ARGOELLES (Diagonal), 512 bis
DESPTX: PASSEIG DE GRACIA, 27 CASA FUNDADA EN 1852GRAN FABRICA DE
PARQUETS MOBLES
ALTARS IMATGES
MOTILURAS PERA
MARCHS OBJECTES
D'ART PROPIS PE
RA REGALOSSALONS: PASSEIG DE GRACIA 18
TALLERS: C. UNIVERSITAT 115

ve aquesta vera anarquia, que farà de la nostra ciutat quelcom que sols podrà tenir parió en alguna de les noves ciutats opulentes de l'Amèrica del Sur, ab l'agravament de que aquí tot serà de pedra picada.

La pessima decoració de les nostres cases es, donchs, un sol detall d'un conjunt de coses que estan en el pitjor estat. Per això seria completament inútil voler corregir, fins concretant-se a lo més essencial, les enormes equivocacions en el caracter d'aquesta decoració, el per què de la falta de goig en l'home de l'ofici que treballa d'una manera mecànica, la absoluta falta del sentiment de harmonia, la falta d'homogeneïtat en el mateix ofici, ja que avuy no creuen possible fer res sense emmatalharlo dels llibres estrangers de decoració; perquè ho hem dit, això ve lligat a mil altres coses que son abans.

A nostre entendre, dues son les causes d'aquest desgraciat estat de coses; y bé podríem dir una, ja que, en el fons, d'una depèn l'altra. La hem senyalada ja: aquesta falta de tradició. El creyem que l'impuls que ha de renovar les formes fent revivir l'esperit contingut en les del passat, que donarà la norma a seguir y segell propi a la decoració, ha de venir dels que, per ara, desgraciadament, no's pot esperar. Perquè ni a la gent d'ofici ni als empresaris, se'ls pot demanar això.

L'altra causa de que parlàvem, es la imitació inconscient de tot lo que ve de fora, que ve involucrada en la primera, ja que, sense un art personal, sense una tradició en l'ofici, sense formes que arrenquin de quelcom viu, s'ha de caure forçosament, inevitablement, en la imitació; perquè, ja sigui ab formes properes o emmatalhades, la renovació d'ells es un fet que, a compàs de lo demés, deu acomplir-se en cada època.

Seria injust no consignar ara aquí, que ja s'ha fet quelcom per restaurar la tradició, però aquestes temptatives, per cert ben encomandades, ja que l'edifici ha sigut la realització de quelcom que té cert sentit, no han pogut assolir una forma completament definitiva, potser per manca de humilitat en respectar certes solucions ja trobades, o, potser, perquè encara no s'han estudiat degudament, a causa de lo incomplet de la nostra documentació. Ens referim al art popular, que, sense un prou coneixement prou estudiat; mes al dir això, no oblidem que la gran tradició nostra està en l'art de tots els pobles del Mediterrani.

A la gent d'ofici y als empresaris de decoració, no se'ls pot exigir un concepte de la forma deduit de la observació de la natura, ni de l'estudi de les obres que han deixat la cultura d'altres èpoques, ni tampoch certa sensibilitat que no més pot tenir l'artista. Tot això ells ho han d'aprendre per tradició, dins l'ofici, com el fer palets catalans. Que ben ensinistrats, posaran tant o més amor (y hem de creure que més) en exercir el seu ofici fent coses belles, com en fer aquelles detestables pintures de que abans parlàvem. Però podrà estarse el propietari de tenir a casa seva marbres-imitació, fustes de pre-imitació, celarsos de imitació, y papers pintats?

J. TORRES-GARCIA.

La Exposició de la Societat Literaria y Artística de Barcelona

Enguany la Societat Literaria y Artística de Barcelona, ab la seva acostumbrada exposició anual, fa la de les obres que els seus socis envien a l'Exposició Nacional de Bellas Artes de Madrid. Y això sens dubte fa que's noti en les obres exposades un vigor y un esforç que generalment creu absents algunes de les anteriors exposicions, sobre tot quan se tracta d'exposicions que's fan aquí.

Produïm tan bona impressió el conjunt de lo exposat, que si's compara ab lo que la generalitat dels exposants varen portar a la darrera exposició barcelonina, se podrà deduir pel clar, que això d'enviar a Madrid es cosa que's preocupa y els fa esforçar; y certament els catalans van a parar en els recomanats destinats al Art de les províncies.

Es cert que tal vegada aquest any les obres s'han organitzat un xich millor y allí dalt hi haurà algú que se'n enorgulleixi de lo que estem plenament segurs es de que's catalans a Madrid no seran tan ben rebuts com els castellans ho foren aquí la passada Exposició; encara que, a dir veritat, els nostres pintors no s'esforçaven pas gaire en mostrar-

se superiors pintòricament, als eminents artistes de Castella.

Mes això, que podríem dirne la part administrativa de l'art, no es cosa que tregui ni posi valor a les obres exposades. Aquestes tenen els seus mèrits o defectes intrínsecs, y això es lo que en aquest cas deu principalment interessar-nos.

El conjunt de la Exposició, sincerament devem confessar que produeix una bona impressió. Tret de les escridassades colorines de qualque Mantó de Manila, les obres en general diuen que, a pesar de les cridories que s'aben sobre cada renovador, y que an aquesta evolució no poden pas sustraure's ni aquells més atacats de la mandra espiritual que tanta peresa tenen a moures de les seves maneres.

Caminem, donchs, y això's nota, no en una exposició de joves atolladors, no en una manifestació de revolucionarisme sinó en l'exposició dels artistes fets, consagrats, coneguts ja del públic pels seus temes usuals, pel seu estil marcadíssim.

Tret del venerable mestre don Modest Urgell, qui exposa un quadre que suposem deu titular «Lo de siempre», y tret en Carlos Vazquez que exposa «Lo de siempre» sense titularlo, tots els demés caminen, evolucionen, segueixen les corrents y en els quadres hont altres dies hi vagaven les ombres del betum, els colors purs hi fan la seva entrada, resolent els problemes de la llum y les ombres, segons els mètodes importats de França pels nostres primers pintors lluministes, els quals tantes protestes varen promoure.

Es clar que d'aquesta renovació, ni els mateixos pintors se n'han donat, acas, compte; es clar que aquesta evolució no significa una insincera modificació dels colors, per agrair més al públic dels colors de moda, es clar que no es un tribut que's nostres artistes rendeixen a la corrent, sinó a una lògica y natural millera imposada per les exigències de les gens joques, que s'ha fet sentir, incògnit en mestres de tanta algaria com en Gaiety, veritable cap l'escopla de la del nostre paisatge naturalista, solidíssim constructor, pintor d'un vigor y una força de joventut inagotable, qui, en veritat, ab el seu paisatge que aquí reproduïm, se guanya de nou tots aquells elogs que li feya el Mestre Casellas, ab motiu del seu quadre «Després de la tempesta», y hi afirma els prestigi conseguits ab la seva llarga vida de treball y d'estudi, ple de conciencia y de sinceritat.

Mes, allí hont majorment se nota la influència d'aquesta renovació, es en les quatre obres que exposa en Tolosa. En Tolosa de les flors, el dels paisatges oncològics, que tenia un públic fet a Barcelona, deixa de cop y volta les seves flors, oblidat els afectes de la seva antiga pintura y torna com un joventut davant de la natura a aprendre de nou, a subjectarse de nou a les belleses y armonies colorides dels estivals.

Mes, així y tot, cal aturar-hi, y sobre tot, després de mirar l'obra den Ricart Urgell, ferho ab força detenció davant del Retrat de Nena, den Cabanyes, obra que un sent greu que sia feta ab un descurt que no té dret a tenir el vigorós pintor, per quant no posseïx aquella gran seguretat que fa gracioses certes descuidades genialitat.

La seva obra revela, al nostre veure, una força d'inspiració notable. Ella's explica que, dins d'aquest artista, hi floreixen altres visions que les dels seus paisatges usuals: que'l color y l'expressió, les figures al aire lliure han remogut els seus desitjos, y que, cuidant ab tota una disciplina destruït el seu talent, en Cabanyes arribarà a un dels primers llocs entre els pintors nostres.

Exposen, ademés d'aquests ja citats, en Meyfren, qui mostra una hermosa tela d'un poble a la nit, vigorosament pintada en Casas Abarcá, ab un dibuix

decoratiu, y alguns altres de menor importància, les obres dels quals venen a arrodonir el conjunt d'aquesta exposició, que es, al nostre veure, una de les millors que ha celebrat l'Associació Literaria y Artística de Barcelona.

F.

Crònica

Exposició Rocamora a Reus

El Centre de Lectura de Reus, y en particular la seva secció d'Art, ve desde un quant temps an aquesta banda, organitzant exposicions de pintura y escultura.

L'exposició actualment oberta es la d'escultures y dibuixos del jove artista en Ramon Rocamora, del qui en diverses ocasions hem tingut el gust de parlar ab elogi desde aquestes planes. Respecte les seves obres exposades a Reus, algunes d'elles, ja conegudes a Barcelona, els periòdics d'aquella ciutat ne fan grans lloances.

Felicitam al senyor Rocamora y al Centre de Lectura de Reus per la seva meritoria campanya en pro de la cultura artística.

Exposició Llieries

A mitjos d'aquest mes, del 15 al 20, aproximadament, s'inaugurarà a les Galeries del Fayans Català, l'exposició de aquarelles del eminent artista Llieries. A aquest un contingut artístic anyal quel públic selecció de Barcelona espera complascent; car en Llieries, ab les maravelloses obres del seu pinzell, s'ha sabut guanyar l'admiraçió dels col·leccionistes més exigents.

De la exposició d'enguany podem avençar al públic la nota de que serà nombrosa, figurant-hi al voltant de les aquarelles, algunes teles al oli, poc ordinàries de temps no hem vist conrear per l'autor de les hermoses visions de Catalunya Grega.

Les conferències de l'Associació Escolar Artística

A la Sala Museu de la Escola Oficial d'Art y Oficis y Belles Arts, diuen que s'ha proposat a hi va donar la segona de les conferències d'extensió escolar, organitzades per l'Associació Escolar Artística.

La conferència estigué a càrrec de don Pere Corominas, versant sobre Leonardo de Vinci y el seu Tractat de Pintura.

Conclou la disertació conferenciant, parlant dels antecessors de Leonardo, per demostrar la part d'herència espiritual que d'ells va rebre, passant tot seguit a projectar alguna de les fulles manuscrites dels carnets de Leonardo.

Seguidament passà a comentar el Tractat de Pintura, ab atorgar a la traducció francesa, de Peleat, fent-ne un gran elogio els temes en que tracta del clarobscur, la perspectiva, l'anatomia y els moviments de la figura humana, integrants indiscutibles per a la obra immortal, com son les de Leonardo de Vinci.

Basante, donchs, en la disciplina emplaçada per aquest gran artista, y demostrant el valor que representa per a la cultura, seguit el car de l'art les teories de Leonardo, recomanà fossin llegides a fi de que serveixin de base y punt de partida.

El nombros y selecte auditori que hi concorregué an aquesta conferència regu les exposicions del disertant ab gran interès, demostrant-hi al acabar, ab calorosos aplaudiments.

Les excavacions de Sant Pere de Terrassa

Reproduïm de «La Sembrar», de Terrassa:

«En la festa d'obertura de curs que va celebrar el Centre Excursionista el dia 5 del passat novembre, nostre amic en Josep Rigol, qui representava en aquell acte a l'Acadèmia, llegí, entre paraules d'emocionament als socis del Centre, l'idea de que aquest prengués la de verantera en la petició a l'Ajuntament, de que al seu ampar se nomenés les obres d'excavació a Sant Pere y les de dessecació y restauració de les iglésies de Santa Maria y Sant Miquel. La idea fou acollida entusiàsticament y alguns dies després presentant el Centre a la Corporació municipal la esmentada petició.

Va reunir-se en conseqüència la secció corresponent de la Junta de Museus acordant consultar al eminent arquitecte arqueòleg barceloní senyor Puig y Cadafalch, per mediació de don Josep Soler y Fàbregas, sobre les obres que a son judici primerament devien ésser pèndres; y la cap a finals d'any, en ocasió impossible per al plantejament en Consistori de la proposició o tractament per la realització del projecte, va ésser transmesa al president de la co-

missió d'Instrucció l'opinió del senyor Puig, de que fóra convenient se comencés fer les excavacions en el recinte del vell Cementiri.

Del presupost municipal del finit any 1911, quedaren per invertir les 5.000 pessetes consignades en la corresponent partida de Museus y Bibliotecas, y en el presupost actual contina fixada idéntica quantitat per aquestes atencions.

Ara bé; es ja innecessari de tot punt ponderar la premura d'aquella tan ansiada obra de les excavacions; ningú avuy se permet dubtar de la precisió de aital empresa, imposades per visus antropològics y patriòtics, y fins per dignitat de ciutadania.

Arran de la protesta contra'l desatenció projecte de reforma de l'altar major de la nostra parroquia, es absolutament necessari que's fixin els ulls en aquestes tresors arqueològics vistos y suposats de Sant Pere, y que s'impulsi per tots els medis la realització del projecte tan covat y meditat. L'actual Junta de Museus ha acordat quelcom en seqüència de lo determinat provisionalment a darreres de l'any passat. En front de la present Comissió municipal de Instrucció hi figura en Tomás Parrella, primer tinent d'alcalde, entusiasta decidit de tot lo que contingui un valor cultural, y volent confiar en ell perquè promptament, sense exposar-nos ja més a quel temps emmuri les joies romàniques de Sant Pere, se recabi del consistori'l permís pel començament de les obres. Al sacrifici pecuniari de l'Ajuntament, s'hi ajuntarà'l dels particulars, davant dels exlits esperats y necessaris de les excavacions a practicar.

Curs d'Historia del Teixit

Acabada la repetició de les lliçons del primer curs de l'Historia general del color y del teixit en particular, que enguany als alumnes de nou entrants a la Universitat Industrial, en Joaquim Folch y Torres, per delegació dels Estudis Universitaris Catalans, començarà demà, divendres, a l'aula d'Art, de dita Universitat la primera lliçó del segon curs, entrada al art cristianisme.

El programa de la lliçó serà'l següent: El moment social y artístic a Roma durant la difusió del Cristianisme.—El Art antic y la expressió gràfica de les idees noves.—La pintura de les Catecombes.—Els tipus y les representacions antigues adaptades al simbolisme cristià.

Relació de les idees y les formes y modificació de les formes per les idees.—Creació de la propia simbologia cristiana.—Els tècnics antigues y la ologia nova en les pintures y la escultura.—Els sarcòfchs y els iveris.—Creació del nou tipus arquitectònic de Basilica.—L'arquitectura en relació dels estats socials.—Breus comentaris sobre les escasses ropanyes extrets de les pintures, des de motius ornamentals, extret de les pintures, decorats de motius ornamentals, extret de les exornacions murals.

Saló Parés

El pròxim dissapte, a les sis de la tarda, s'inaugurarà al Saló Parés una exposició d'estudis y quadres del senyor don A. García Nuñez, pensionat pel Govern de Mèxic.

Al mateix temps també exposarà en dit Saló una col·lecció de paisatges de Olot el conegut artista en Melcior Domènge.

La col·lecció Siret y alguna coseta més

Se'ns ha dit, sense que'n fem cosa nostra, quel senyor Siret, enginyer, qui en companyia del seu germà feu les célebres excavacions al Sud Est d'Espanya, havia ofert la relació dels objectes prehistòrics, trobats en la seva feina, al Govern espanyol.

Se diu també, naturalment que'l Govern va acceptar la oferta, però que aquesta era a condició de que el senyor Siret pogués instal·lar el mateix la selecció, seguint el seu mètode classificatiu y que d'aquí sorgiren les desavinences, ja que per falta de consignació o per lo que sia, això no s'ha pogut fer de la manera quel senyor Siret exigia.

Corre també'l rumor de que ha passat cosa semblant ab una celebre col·lecció de bronzes històrics, dels quals es propietari un eminent arqueòleg valencianista.

Lo que hi hagi de cert en això no ho sabem, però es molt possible que tot lo dit sia perquè coses més grosses han passat a Espanya.

Manifestació d'Art a Vilanova

A Vilanova la riallera vila de la Costa de Ponent s'està preparant per al pròxim maig el II Congrés d'Artes y societats de Cultura y ab motiu d'aquest, una manifestació d'artistes vilanovins. Recordarem els noms de alguns dels artistes nats en aquella població per a fer comprendre l'interès que pot tenir aquesta exhibició. Junts als noms den Montserrat y en Cusi hi ha

que esmentar als joves Alexandre de Cabanyes y Ivo Pascual, el nom del qual ressona encara ab l'èxit de sa darrera exposició; com ells, es vilanoví en Claverias, l'eminent aquarel·lista, y en Juncosa, bastant notable, encara que poch conegut; també, entre'ls pintors, un mestre local, en Sagranyes, la mort, serà objecte d'una demostració de simpatia. Al costat d'aquests hi ha fotògrafs d'art com en Juandó, en Raventós y altres. Morejats en concursos estrangers; escultors com en Damià Torrens, actualment a Madrid y un plaenter de joves estudiants, com en Ràbal, de la escola Caudí; en «Manant», dibuixant a la ploma, y en Rafel Sala, qui pinta ara a Múnic. No cal dir que tampoch hi faltaran'l concurs d'arquitectes com en Font y Gumà, de qui ha sigut justament celebrat l'hospital de Sitges, que ara s'acaba de construir, y en Bonaventura Polles, que es, ademés, un excellent aquarel·lista.

Heusquí un avenc de llista, sense pretensió de que resulti complet. Procurarem tenir als nostres llegidors al corrent de lo que's fassi.

Nou establiment de mobles

Dissapte passat va inaugurar-se'l nou establiment de mobles que don Magí Fallorols acaba de instal·lar en els magnífics locals del Passeig de Gracia, cantonada al carrer Consell de Cent.

Digne de tota lloanca, en veritat, es l'esforç, d'aquests industrials, que han posat els seus tallers a l'altura dels millors de Barcelona, contribuint a fer honor a la ciutat, ab els seus exquisits productes, hont se revela un extraordinari bon gust.

Diffícil enumerar les peces més ressaltants, perquè totes son prou notables; esmentarem els moblatges alemanys y anglesos, les instal·lacions de dormitoris y petites sales de confiança, els menjadors y els rebedors, etc., en els quals el gust més depurat y exigent pot trobar-hi satisfacció completa.

Apart de la principal feina de instal·lació feta tota en els tallers de la casa, hi han contribuït els dibuixants Yeng Tarragó y Fontanals; els senyors Noble Trejoll y Canela, peis aparells de il·luminació; don Oriol Serra, per les obres de ferro; en Samuël, per la decoració pictòrica; en Buxerxes y Codorní, per la cristalleria, corrent tota la part de fusteria y direcció general, com hem dit, a càrrec del propi senyor Fallorols.

En una part destinada a exposicions de pintura hi exposa en M. Grau Mas una serie de dibuixos, aquarelles y pastels, dels quals ens ocupem en altre lloch d'aquesta Crònica.

Criden l'atenció alguns tapicis y alfombreres perses, exposats per un col·leccionista barceloní; aixis com alguns quadres antics força notables, exposats a al codicia dels amateurs.

Felicitem de tot cor al senyor Fallorols y li desitgem moltes prosperitats.

L'Exposició Internacional de Caricatures a Turin

Ens arriben notícies ben satisfactòries per la catalans del fallo emès pel jurat de recompenses de la Exposició de caricatures de Turin, que tingué lloch durant els darrers mesos del any passat a Rivoli.

Entre'ls artistes catalans, hi hem trobat justament honorificats, els següents nostres estimats amichs: en Gayera Cornet ab diploma y medalla d'or; en L. Brunet, ab diploma y medalla de plata; en Joan Junceda, ab diploma y medalla de bronze; y el nostre col·laborador en J. Grau Morató, ab diploma de mèrit.

A la secció italiana s'han concedit 6 diplomes y medalles d'or, 10 d'argent, 10 de bronze y 17 diplomes de mèrit.

A la secció anglesa, li han tocat 8 diplomes y medalles d'or, 17 de plata, 8 de bronze y 17 diplomes de mèrit. La secció alemanya se n'ha endut 2 diplomes ab medalla de bronze; y la francesa 6 diplomes ab medalla d'or, 21 de plata, 36 de bronze y 25 diplomes de mèrit.

Cal fer constar que en aquesta secció hi son compresos alguns catalans, entre ells, en Gusi, ab diploma y medalla d'or; en Cardona y en Torné-Esquivas, ab diploma y medalla de bronze tots dos.

Se'ls ha involucrat en la secció francesa, a n'alguns catalans, perquè foren l'enviu agrupats en els humoristes francesos.

Felicitam als nostres artistes premats, tes premiats.

La Galeria Rovira

L'antiga galeria Rovira del carrer de Ferrnandí ha reformat notablement el seu local, arribant aquesta renovació no tan sols a la decoració del local, sinó a les firmes de les obres exposades.

La inauguració oficial de la nova decoració y ab ella la d'una nova època per a la casa, tingué lloch el dissapte passat, que s'obrí també al públic, la renovació completa de totes les obres exposades.

Els convidats al acte foren delcadenament obsequiats pel senyor Rovira, y tingueren ocasió d'apreciar les belles y y exquisides obres de pintura que constitueixen el cos principal de les darreres adquisicions fetes.

Entre aquestes n'hi ha dels següents autors:

Brull, Ribera, Santiago Rusiñol, qui exposa un bell paisatge malorquí; Ivo Pascual, ab tres o quatre mostres de les seves exquisides y usuals pintures que tant exit tingueren en la darrera exposició; en Gaiety ab tres o quatre admirables teles dignes del seu alt nom de paisatgista; en Meyfren ab una exquisida nota; el valencià Mongrell; el castellà Medina Vera; ab una hermosa aquarela del difunt Emili Sala; altres den Muñoz Luena y den Ferrás; una petita y exquisida tela del italià, Giorgio Moró, y varies obres notabilíssimes d'una exquisida simplicitat degudes als mestres forasters Hugo Muhag, y Wyhamis Tarrck.

Podem citar com a notables, entre lo exposat, uns hermosíssims pastels del mestre Mas y Fontdevila, obres plenes d'aquella sabiduria y encant que tenen totes les obres del célebre pintor lluminista.

En resum, la renovació de les Galeries Rovira, senyalen un pas ben notable en el nostre moviment artístic, y acusen una remarcació del gust en el públic barceloní que compra quadres, digne de tenir en compte y d'alegrar-nos-en.

Felicitem de tot cor al senyor Rovira per la nova empena donada al seu antic establiment, y li desitgem forces prosperitats.

Exposició Joan Mas

En el nou establiment de mobles que el senyor Fallorols ha instal·lat en el Passeig de Gracia, el jove artista en J. Grau Mas, hi exposa una serie d'aquarelles y guaixos, notes de viatge per França y Bèlgica, hont el pintor se's mostra certament dotat de moltes qualitats.

Naturalment que la revelació d'aquestes va aparellada ab la revelació de defectes ben excusables en l'obra d'un principiant, però hem de dir també que aquest es un principiant, que comença ab les armes ben esmolades, y que sortirà sense dubte, vencedor en la lluita.

De les seves notes belgues, certament n'hi han de ben sobresortint, hont a les condicions de conecedor del dibuix, en Grau Mas y uneix una visió de colorista gens vulgar. En els seus guaixos tracta la gesta ab manera franca y desenvolla, logrant brillants admirables, aixis com en les aquarelles se mostra dominador del delicat procediment.

Intú citant l'una o l'altra de les seves obres, en totes elles el visitant hi trobarà aptituds; aptituds que fan esperar que en una proxima exposició, tindrem ocasió de parlar ab més extensió d'aquest nou artista.

Exposició J. Grau M., a can Parés

El dia 30 del corrent s'inaugurarà a Can Parés una interessant exposició de fotografies del conegut caricaturista, nostre bon amic y col·laborador en J. Grau M.

La exposició constarà de nombroses obres, y entre elles hi haurà algunes peces de porcellana pintada y cuita, segons el procediment argelès, que permet fixar en la superfície de les peces el dibuix original del artista ab tota la seva integritat.

En Torres-Garcia

Decorant una de les parts de la Sala de Juntes de la Secció de Ciències del Institut d'Estudis Catalans, acaba de ser-hi col·locat el magnífic plafó den Torres-Garcia, hont se representa Minerva, y la Musa de la Filosofia entrant al Parnàs.

L'obra en aquell lloch de repós se troba certament en el seu medi just, y allí es hont pot apreciar-se'l valor de la pintura den Torres-Garcia, que es absolutament pintura de mur.